



Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

KATEDRA PEDAGOGIKY A PSYCHOLOGIE

Bakalářská práce

Ochrana obyvatelstva v rámci veřejného pořádku v podmínkách ČR

Protecting the population in relation to public policy in the Czech Republic

Autor: **David Knapík**

Vedoucí práce: **doc. PhDr. Miroslav Somr, DrSc.**

Studijní obor: **Sociální pedagogika**

České Budějovice 2015

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svoji bakalářskou práci na téma Ochrana obyvatelstva v rámci veřejného pořádku v podmínkách ČR, vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to – v nezkrácené podobě – v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG, provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích

Poděkování

Děkuji svému vedoucímu bakalářské práce PhDr. Miroslavu Somrovi za odborné vedení, ochotu, cenné rady a podporu při vypracovávání bakalářské práce. Dále děkuji všem respondentům za jejich čas a spolupráci. Poděkování patří také mé rodině a přátelům za pochopení a podporu.

Abstrakt

Bakalářská práce se věnuje tématu „Ochrana obyvatelstva v rámci veřejného pořádku v podmínkách ČR“, zabývá se ochranou obyvatelstva, orgány činnými v trestním řízení, konkrétně policií České Republiky a dále pak obecní policií (městskou policií). Cílem mé bakalářské práce je zjistit, zda se obyvatelé žijící na určitém území cítí bezpečně a jak by bylo možné jejich bezpečí, v mezích zákonů České republiky a v rámci možností tamějších orgánů, zvýšit na co možnou nejvyšší úroveň. Tato bakalářská práce se bude zabývat touto výše uvedenou problematikou na území samosprávného celku města Třeboně v okrese Jindřichův Hradec v porovnání se samosprávným územím města Pelhřimov okr. Pelhřimov. V teoretické části jsou vysvětleny základní pojmy související s tématem bakalářské práce. Praktická část bakalářské práce bude založena na výzkumném šetření zaměřenému na názor obyvatel města Třeboně a Pelhřimova na bezpečnost života v jejich městě. Po zpracování výsledků získaných dotazníkovým šetřením budou porovnány názory občanů s poznatky policistů zabývajících se ochranou veřejného pořádku v těchto městech.

Klíčová slova: ochrana obyvatelstva, veřejný pořádek, přestupek, trestný čin, krizový plán řízení, probační a mediační služba, kamerový systém.

Abstract

This bachelor thesis is about "Citizens protection within public order in the Czech Republic's conditions", it focuses on citizens protection, prosecuting authorities, namely the Czech Republic police and also constabulary (municipal police force). The aim of this thesis is to find out if people living in specific areas feel safe and how to improve the standard to the highest degree within the confines of the Czech Republic laws and beyond the purview of local authorities. This thesis will focus on the above mentioned issues in the municipality of Třeboň in Jindřichův Hradec District compared to the region of Pelhřimov in Pelhřimov District. Basic terms related to the topic of this thesis are explained in the theoretical part. The practical part is based on the survey of Třeboň and Pelhřimov citizens and their opinion of life safety in their town. After the survey data processing the opinions will be compared with the beliefs or findings of police officers pursuing public order protection in these areas.

Key words: citizens protection, public order, offence, criminal act, emergency management, probation and mediation service, closed-circuit television (CCTV).

OBSAH

ÚVOD	6
I TEORETICKÁ ČÁST	7
1 VEŘEJNÝ POŘÁDEK	7
1.1 Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v rámci ČR	8
1.2 Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v rámci Evropské unie	9
2 TRESTNÝ ČIN	9
3 PŘESTUPEK	10
3.1 Vztah mezi trestným činem a přestupkem	10
3.2 Registr přestupků	12
4 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA OBCE	14
4.1 Obec	14
4.2 Obecní policie	15
5 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	16
5.1 Příslušníci Policie České republiky	17
5.2 Etický kodex Policie České republiky	18
5.3 Služba pořádkové policie a služba železniční policie	19
5.4 Neodkladné a neopakovatelné úkony	21
6 MĚSTSKÝ KAMEROVÝ SYSTÉM	23
7 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ	24
7.1 Vymezení základních pojmů krizového řízení	25
8 PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA	27
8.1 Pojem probace	28
8.2 Pojem mediace	28
8.3 Činnost Probační a mediační služby	28

II PRAKTICKÁ ČÁST.....	30
1 Zajištění veřejného pořádku na území měst Třeboň a Pelhřimov	30
2 Kamerový systém.....	31
3 Kasuistika, porušování veřejného pořádku.....	32
4 Grafy nápadu protiprávní činnosti na území zkoumaných měst	35
5 Použitý kvantitativní dotazník.....	40
5.1 Zjištění z dotazníků.....	40
5.2 Vyhodnocení dotazníku.....	42
III ZÁVĚR.....	44
Použitá literatura.....	46
Internetové zdroje	47
Zákony	48
Přílohy	49

ÚVOD

Pro ochranu a bezpečnost obyvatelstva na území České republiky, jednotlivých obcí a měst, stejně jako v celém světě musí docházet k respektování a dodržování veřejného pořádku podle platných zákonů, předpisů i nepsaných norem. Především je důležité respektování daných pravidel ze strany obyvatelstva. V případě porušení těchto norem je pro společnost nutné, aby došlo k nápravě, a to formou represe orgánem činným v trestním řízení, a aby tak došlo k nastolení zpětné rovnováhy a obnovení veřejného pořádku. Společenský systém ke svému fungování zřizuje zákonodárné, soudní a výkonné složky. Nedílnou součástí systému je vedle Policie ČR, která hraje značnou roli v kontrole dodržování veřejného pořádku v České republice, rovněž policie obecní, neboli městská, kterou si ze své pravomoci zřizuje samotné město nebo obec. V úvodní části své bakalářské práce s názvem „Ochrana obyvatelstva v rámci veřejného pořádku v podmínkách ČR“ se budu zabývat jednak obecnými pojmy, které s otázkou veřejného pořádku souvisejí, a také zákony a předpisy, které problematiku veřejného pořádku a bezpečnosti občanů v České republice upravují.

Druhá část bakalářské práce se věnuje konkrétně veřejnému pořádku na území města Třeboně v okrese Jindřichův Hradec, kde pracuji jako policista. Pro účely mé bakalářské práce jsem zvolil formou dotazníku, který zjišťoval konkrétní názor vybraného vzorku obyvatelstva na veřejný pořádek v jejich městě. Dotazníkové šetření jsem provedl na vzorku obyvatel města Třeboně a pro srovnání také na vzorku obyvatel města Pelhřimov v okrese Pelhřimov.

Cílem mé bakalářské práce bylo zjistit, zda se obyvatelé Třeboně cítí být ve svém městě „v bezpečí“ a porovnat zjištěné s názorem policistů Policie ČR a strážníků městské policie, kteří se ve své praxi dodržováním a ochranou veřejného pořádku denně zabývají. Do své bakalářské práce jsem zahrnul i problematiku kamerového systému, kterým je město Třeboň vybaveno, a poukázat na její přínos v boji proti kriminalitě a při ochraně veřejného pořádku. V závěru se pokusím navrhnout některá opatření pro zlepšení bezpečnosti obyvatel Třeboně.

I TEORETICKÁ ČÁST

V teoretické části bakalářské práce se budu zabývat obecnými pojmy i konkrétními předpisy, které mají úzkou souvislost s tématem práce, tedy veřejným pořádkem a ochranou obyvatelstva. Na začátku vysvětlím několik důležitých pojmů, jako jsou veřejný pořádek, trestný čin a přestupek a také vztah mezi trestným činem a přestupkem. V dalších kapitolách teoretické části se budu věnovat problematice územní samosprávy obce, obecní policie a Policie České republiky a rovněž fungování městského kamerového systému, jako součásti systému veřejného pořádku. Na závěr této části přiblížím obsah méně známých pojmů, kterými jsou krizový plán řízení a probační a mediační služba. Všechny tyto pojmy jsou součástí systému ochrany obyvatelstva v rámci veřejného pořádku a každý z nich tu má svoje místo.

1 VEŘEJNÝ POŘÁDEK

Pojem veřejný pořádek není v zákoně ani v žádné mnou prostudované literatuře přesně vymezen a definován. Jedná se tedy z tohoto pohledu o multidimenzionální termín, který chápe obdobně literatura i veřejnost, jako jakýsi soubor hodnot a norem, kterými je nutno se řídit pro udržení stability jakéhokoli samosprávného celku, potažmo státu a k zajištění harmonického fungování společnosti. Jak uvádí Dvořáček (2007, s. 6), lze veřejný pořádek vymezit jako souhrn společenských vztahů, které vznikají, rozvíjejí se a zanikají na místech veřejných a veřejnosti přístupných, které jsou upravené právními i neprávními normami, jejichž zachování je významné pro zajištění klidného a bezporuchového chodu společnosti.

Veřejný pořádek se dá chápat jako soubor pravidel, kterými se občané konkrétní společnosti řídí na veřejnosti. Tímto souborem se nemyslí jenom pravidla obsažená v konkrétních právních předpisech, jako jsou zákony, vyhlášky nebo nařízení. Patří sem také pravidla morální, která sice nejsou zapsaná v právních normách, ale jsou v dané společnosti zažitá a obvyklá. Pokud vedou ke klidnému a pokojnému soužití obyvatel jsou součástí toho, čemu se říká veřejný pořádek.

Prioritním zájmem každé společnosti již od starověku je zajištění klidu a pořádku. Obsah pojmu veřejný pořádek se ale může měnit v závislosti na místních okolnostech a také se vyvíjí v čase. Samosprávné obce se na svém území snaží řešit místní problémy stanovením konkrétních povinností a zákazů obecně závaznými vyhláškami. Snaha

upravit pravidla veřejného pořádku na území jednotlivých obcí může vést k problémům až ke konfliktům s právní úpravou v rámci celého státu. Povinnosti nebo zákazy stanovené takovými vyhláškami mohou vést až k ústavně sporným případům a výkladům, někdy až ke zrušení takové vyhlášky Ústavním soudem. Například Nález Ústavního soudu č. 20/2007 Sb. ze dne 5. prosince 2006, sp. zn. Pl. ÚS 41/04 (dostupný na stránkách <http://nalus.usoud.cz/>), který zrušil obecně závaznou vyhlášku města Chomutova č. 15/2003 k zabezpečení veřejného pořádku omezením hluku, protože shledal, že byla vydaná v rozporu se zákonem.

V takových případech se projevuje střet státní moci s mocí reprezentovanou územní samosprávou. Tyto dvě veřejné moci odvozují svou legitimitu přímo od obyvatel a občanů, svých voličů. Na jedné straně jsou zákonodárci voleni do svých funkcí prostřednictvím hlasů občanů – přímo volený Parlament ČR a na něm závislá vláda a na straně druhé jsou přímo volená zastupitelstva obcí a na nich závislé rady a starostové.

Veřejný pořádek je nedílnou podmínkou fungování každé demokratické společnosti, protože umožňuje fungování politických, hospodářských a jiných subjektů a zajišťuje důstojný život občanů. Proto je pro demokratickou společnost důležité veřejný pořádek ochraňovat. Na správném fungování společnosti se kromě státních orgánů podílí i Policie České republiky a další orgány, jako například obecní nebo městská policie, stejně jako jednotliví obyvatelé.

„Obsah Ochrany veřejného pořádku je možno vymezit jako souhrn politických, právních, sociálně-ekonomických a dalších opatření směřujících k zajištění klidu a pořádku ve společnosti.“ (Dvořáček, 2007, s. 7)

1.1 Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v rámci ČR

Samostatný pojem vnitřní bezpečnost se používá k označení stavu, kdy je systém společnosti, včetně jeho bezpečnostních složek (Policie ČR, obecní policie, ale i státní zástupci a systém soudů), schopen odolávat známým vnějším i vnitřním hrozbám a taky prevencí těmto hrozbám předcházet. Jedná se především o hrozby, které mohou negativně působit proti jednotlivým součástem nebo proti celému systému s cílem, aby byla narušena jeho struktura, stabilita, spolehlivost a chování. Z tohoto pohledu je důležitá míra stability systému a schopnost jeho primární a sekundární adaptace na působení možné hrozby. Jak uvádí článek č. 1 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o

bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů: „Zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot je základní povinností státu“. V tomto případě se používá pojem bezpečnost státu.

1.2 Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v rámci Evropské unie

Pokud jde o další samostatný pojem, kterým je vnitřní bezpečnost státu ve smyslu unijním, je třeba vidět, že je používán zpravidla s pojmy veřejný pořádek či veřejná bezpečnost. Jde o záležitosti týkajících se opatření legislativních, organizačních a věcných, pokud to vyžaduje zájem ochrany bezpečnosti většího celku, kterým je Evropská unie.

Jak se ukazuje v každodenním životě zejména po 11. září 2001, nelze pojmy vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek striktně oddělovat, ale je potřeba mluvit spíše o jejich vzájemném doplňování při konkrétní spolupráci. Lze říct, že označení vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek je z hlediska unijního používáno a pojímáno jako jeden „dvojjediný pojem“, který je obsažen jak v primárním, tak i v sekundárním evropském právu. (Pikna, 2007, s. 180–181)

K porušování veřejného pořádku může docházet takřka každým jednáním jedince vedeným proti jednotlivci či společnosti, jedná se tedy o jakékoli protispolečenské jednání. Může jít o drobná porušení veřejného pořádku, až po závažnou trestnou činnost, jednání jednotlivců, až po působení organizované skupiny. Příklady takového jednání ze své praxe policisty uvedu v praktické části bakalářské práce.

2 TRESTNÝ ČIN

Trestný čin je v zákoně č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění (dále jen „trestní zákoník“), v § 13 odst. 1 a 2 charakterizován takto:

- 1) „Trestným činem je pro společnost nebezpečný čin, jehož znaky jsou uvedeny v trestním zákoně.“
- 2) „K trestnosti činu je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li trestní zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti.“

Trestné činy se dělí na přečiny a zločiny, což trestní zákoník dále specifikuje. Přečiny jsou všechny nedbalostní trestné činy a také méně závažné úmyslné trestné činy.

Čin, jehož stupeň nebezpečnosti pro společnost je nepatrný, není trestným činem, i když jinak vykazuje znaky trestného činu. Stupeň nebezpečnosti činu pro společnost je určován zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedením činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou. (Jelínek, 2007, s. 8)

Trestný čin může být spáchaný úmyslně nebo z nedbalosti. Trestný čin je spáchaný úmyslně, jestliže pachatel chtěl způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto zákonem, nebo věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn. Trestný čin je spáchaný z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že může způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí, nebo nevěděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, ač o tom vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl. (Jelínek, 2007, s. 12 a 15)

3 PŘESTUPEK

Zákon o přestupcích č. 200/1990 Sb., v platném znění (dále jen „zákon o přestupcích“) uvádí, že: „Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.“

3.1 Vztah mezi trestným činem a přestupkem

Trestné činy a přestupky jsou mezi sebou provázány a korespondují spolu. Hlavním ukazatelem k jejich posuzování je především nebezpečnost spáchaného činu pro společnost. Dále uvádím některé činy, které spolu souvisejí a u kterých je potřeba rozlišovat, zda se podle zákona jedná o přestupky nebo o trestné činy.

Přestupky proti veřejnému pořádku podle ustanovení § 47 odst. 1 písm. b), c), d), e) zákona o přestupcích, korespondují s trestným činem výtržnictví, podle ustanovení § 358

trestního zákoníku. V případě výtržnictví je intenzita pachatelova jednání a jeho nebezpečnost pro společnost patřičně vyšší.

Přestupky proti veřejnému pořádku podle ustanovení § 47 odst. 1 písm. e), g) zákona o přestupcích, korespondují s trestným činem poškozování cizí věci podle ustanovení § 228 trestního zákoníku. Nebezpečnost činu pro společnost se zde odvíjí od výše způsobené škody, kterou je hranice 5 tisíc Kč. Pokud pachatelovým jednáním vznikne škoda nikoli nepatrná, tedy vyšší než 5 tisíc Kč, půjde o trestný čin, pokud je vzniklá škoda do 5 tisíc Kč, jedná se o přestupek.

Přestupek proti veřejnému pořádku podle ustanovení § 47 odst. 1 písm. h) zákona o přestupcích, koresponduje s trestným činem ohrožování a poškozování životního prostředí podle ustanovení § 293 a § 249 trestního zákoníku, který ve své skutkové podstatě zahrnuje jak vědomé tak nedbalostní jednání pachatele.

Přestupek podání křivého vysvětlení orgánům činným v trestním řízení podle ustanovení § 47a zákona o přestupcích, koresponduje s trestným činem křivého obvinění podle ustanovení § 345 trestního zákoníku. Vyšší společenská nebezpečnost jednání pachatele trestného činu oproti jednání, které je přestupkem, je vytvořena lživým obviněním jiné osoby s úmyslem této osobě způsobit trestní stíhání.

Přestupek proti občanskému soužití podle ustanovení § 49 odst. 1, písm. b) zákona o přestupcích koresponduje s trestným činem ublížení na zdraví podle ustanovení § 146 trestního zákoníku. Trestné činy se ve své skutkové podstatě odlišují od přestupku způsobením závažnější újmy na zdraví poškozeného, kterou utrpěl byť z jednání pachatele v nedbalosti.

Přestupek proti občanskému soužití podle ustanovení § 49 odst. 1, písm. c) zákona o přestupcích koresponduje s trestným činem pomluvy podle ustanovení § 184 trestního zákoníku, kdy v důsledku protiprávního jednání pachatele dochází k vyšší újmě na vážnosti a pověsti poškozeného, než u výše uvedeného přestupku.

Přestupek proti občanskému soužití podle ustanovení § 49 odst. 1, písm. c) zákona o přestupcích koresponduje s trestným činem násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle ustanovení § 352 trestního zákoníku a dále trestného činu výtržnictví dle ustanovení § 358 trestního zákoníku, kdy intenzita jednání pachatele u spáchaného skutku zvyšuje nebezpečnost činu pro společnost.

Přestupek proti občanskému soužití podle ustanovení § 49 odst. 1 písm. e) zákona o přestupcích koresponduje s trestným činem hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení podle ustanovení § 355 trestního zákoníku a podněcování k nenávisti vůči skupině osob, nebo k omezování jejich práv a svobod dle ustanovení § 356 trestního zákoníku. Takové trestné činy ve svých skutkových podstatách zachycují intenzivnější jednání pachatele, které způsobuje poškozené osobě větší újmu, než tomu je u výše uvedeného korespondujícího přestupku.

Přestupek proti majetku podle ustanovení § 50 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích koresponduje se škálou trestných činů. Zvláště pak s trestným činem krádeže podle ustanovení § 205 trestního zákoníku, dále pak s trestným činem zpronevěry podle ustanovení § 206 trestního zákoníku., s trestným činem podvodu podle ustanovení § 209 trestního zákoníku a také s trestným činem poškozování cizí věci podle ustanovení § 228 trestního zákoníku. U zde uvedených trestných činů je společenská nebezpečnost určována výší způsobené škody, a to vzniklou škodou nikoli nepatrnou, tedy nad 5 tisíc Kč.

Přestupek proti majetku podle ustanovení § 50 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích koresponduje s trestným činem neoprávněné užívání cizí věci podle ustanovení § 207 trestního zákoníku a s trestným činem zatajení věci podle ustanovení § 219 trestního zákoníku. V těchto případech je společenská nebezpečnost činu pro společnost dána objektem zájmu a jeho hodnotou. Pokud neoprávněně užitá věc má hodnotu nikoliv malou, tedy vyšší než 25 tisíc Kč, jedná se o trestný čin. V případě, že věc má hodnotu nižší než 25 tisíc Kč, spadá případ do přestupkového řízení. V případě zatajení věci se posuzuje obdobně jako u předchozích skutků proti majetku, jde-li o věc v hodnotě nikoli nepatrné, tedy nad 5 tisíc Kč, jedná se o trestný čin.

Přestupek proti majetku podle ustanovení § 50 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích koresponduje s trestným činem podílnictví podle ustanovení § 214 trestního zákoníku. I v tomto případě je určujícím prvkem pro rozlišení mezi přestupkem a trestným činem výše škody způsobená jednáním pachatele.

3.2 Registr přestupků

Vláda České republiky se ve svém programovém prohlášení ze dne 4. 8. 2010 zavázala stanovit podmínky pro vznik centrálního registru přestupků. Na základě analýzy ministerstva spravedlnosti se Česká vláda tímto snažila prosadit zásadní změnu trestního

práva. V případě opakovaného páchaní určitých přestupků, opakovaného páchaní činů stejné skutkové podstaty taxativně vymezených, má evidence přestupků umožnit zefektivnit a zpřísnit postih jejich pachatelů, případně umožnit, aby se takové jednání posuzovalo jako trestný čin. Opakované i méně závažné protiprávní jednání má vzhledem k jeho opakování vyšší míru škodlivosti pro společnost, než jednotlivý ojedinělý skutek. Je proto potřeba zpřísnit postih takového jednání tam, kde opakovaně uložená sankce za přestupek nevedla k nápravě pachatele. Hlavním účelem zpřísnění postihu opakujících se přestupků je, aby uložený trest za jejich páchaní byl pro jejich pachatele citelnější a účinněji je odradil od dalšího opakování nebo pokračování v protiprávním jednání.

Důvodová zpráva k návrhu zákona o zřízení registru přestupků, tak jak byla zaslána do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, uvádí následující:

„Cílem navrhovaného právního předpisu je zavést přísnější postih recidivy vybraných závažnějších druhů přestupků (proti majetku, občanskému soužití a proti veřejnému pořádku), jejichž spáchání bude předmětem evidence přestupků vedené Rejstříkem trestů. Kromě novely zákona o přestupcích bude návrh zákona obsahovat též novelu zákona o Rejstříku trestů, jež bude upravovat evidenci přestupků s popisem evidovaných údajů, přičemž předmětem evidence přestupků budou přestupky podle zvláštního zákona, tj. zákona o přestupcích. ... Dalším cílem je zavedení evidence přestupků relevantních z hlediska posuzování přestupkové spolehlivosti. V zákonech upravujících skutkové podstaty těchto přestupků tedy bude doplněno, že se evidují, a bude upraven přístup příslušných orgánů do evidence přestupků za účelem ověření.“

Na základě zákona č. 204/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, bude s účinností od 1. 10. 2016. zřízena celostátní evidence vybraných přestupků. Nebude se tedy jednat o registr veškerých přestupků, ale budou v něm evidovány především přestupky proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku, které jsou obsažené v ustanovení § 47 až § 50 zákona o přestupcích.

Já osobně se domnívám, že tato novelizace bude pro ochranu veřejného pořádku přínosná, a to z důvodu možnosti rekvalifikace přestupků na trestný čin a s tím související možnosti ukládání vyšších sankcí pro pachatele opakujících se přestupků.

4 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA OBCE

Dalo by se říct, že pro zachování veřejného pořádku a zajištění ochrany obyvatelstva na co možná nejvyšším stupni, je založení územně samosprávného celku (obce nebo města), nejjednodušším a nejspolehlivějším řešením, neboť podle článku 79 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, v platném znění (dále jen „Ústava ČR“), mohou nejen ministerstva a jiné správní úřady, ale i orgány územní samosprávy na základě a v mezích zákona vydávat právní předpisy, jsou-li k tomu zákonem zmocněny. Dále je v článku 99, 100 a 101 Ústavy ČR stanoveno, že Česká republika se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky. Územní samosprávné celky jsou územním společenstvím občanů, které mají právo na samosprávu. Utvořit nebo zrušit vyšší územní samosprávný celek, lze jen ústavním zákonem. Zákon stanoví, kdy jsou správními obvody. Dále jsou obce vždy součástí vyššího územního samosprávného celku. A z tohoto důvodu není možné, aby si obec, respektive její zastupitelé jménem obce, stanovila svá pravidla a schválila obecně závazné vyhlášky a další normy v rozporu se zákonem.

Obce jako územně samosprávné celky se ze svých nařízení a také z činů, uskutečňovaných svými zástupci, zodpovídají kraji, jakožto vyššímu územně samosprávnému celku. Samozřejmě i občané jednotlivých obcí, pokud se cítí být postiženi jednáním, či rozhodnutím samosprávné obce, na jejímž území žijí, se mohou v takových případech odvolat k vyššímu samosprávnému celku, jako instituci nadřízené obci, kde žijí, a domáhat se nápravy nebo nastolení práva, ve kterém byli zkráceni.

4.1 Obec

Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), definuje obec takto: „Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů, tvořící územní celek, který je vymezen hranicí obce.“ (ÚZ Obce, kraje, hl. m. Praha, 2015, s. 83).

V ustanovení § 2 odst. 1 a 2 zákona o obcích, je uvedeno, že obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, při plnění svých úkolů chrání též veřejný pořádek. Dále v ustanovení § 3 zákona o obcích je uvedeno, že obec, která má alespoň tři tisíce obyvatel, se stává městem.

Obec je samostatně spravována zastupitelstvem. Zastupitelstvo je podle článku 102 odst. 1 Ústavy ČR do své funkce voleno tajným hlasováním, na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva. Článek 102 odst. 2 Ústavy ČR stanoví, že funkční období zastupitelstva je čtyřleté. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, stanoví, za jakých podmínek se vyhlásí nové volební období a volby do zastupitelstva před uplynutím jeho funkčního období. Tímto způsobem mohou občané přispět k tomu, jakým směrem se bude ubírat pozornost územně samosprávného celku, na jehož území žijí. Zda se bude jednat o rozvoj obce v oblasti kultury, ke zvýšení bezpečnosti v ulicích, zda budování všeobecného blaha občanů. Díky poměrně rozsáhlé síti úřadů, kterými územně samosprávný celek disponuje, se občané na obec mohou obracet se svými dotazy, návrhy a požadavky, případně se domáhat nápravy v případech, kdy jejich právo bylo neprávem zkráceno ze strany jiných občanů, či institucí, a kdy je obec, podle svých pravomocí oprávněna tyto případy řešit a sjednat nápravu.

4.2 Obecní policie

Obecní policie, nebo ve městech městská policie, patří k represivním složkám státní správy. Je orgánem obce, který zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku přímo a jen na samosprávném území obce. Pravomoci strážníka obecní policie končí tam, kde končí hranice samosprávného celku území obce. Podle ustanovení § 1 odst. 5 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecní policii“), obecní policie může jí svěřené úkoly plnit na území jiné obce, pokud tak stanoví zákon. Také je možné, aby obce mezi sebou uzavřely veřejnoprávní smlouvu, na základě které bude obecní policie plnit své úkoly i na správním území jiné obce.

Obecní (městskou) policii zřizuje a zrušuje ze své pravomoci obecní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou. Obecní policii řídí starosta, případně jiný člen zastupitelstva obce pověřený tímto orgánem, jenž jedná jménem obce i v pracovněprávních vztazích strážníků; to neplatí, pokud rada obce svěří tuto pravomoc určenému strážníku. Podmínkou pověření určeného strážníka řízením obecní policie je předložení negativního lustračního osvědčení podle zákona upravujícího některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích.

„Strážníkem může být občan České republiky, který a) je bezúhonný, b) je spolehlivý, c) je starší 21 let, d) je zdravotně způsobilý, e) dosáhl středoškolského vzdělání s maturitní

zkouškou, f) má osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů.“ (ÚZ Obce, kraje, hl. m Praha, 2015, s. 245)

Obecní policie se řídí ve své činnosti právě zákonem o obecní policii. Zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce a plní další úkoly, pokud tak stanoví zákon o obecní policii. Rovněž v rozsahu stanoveném zákonem o obecní policii nebo zvláštním právním předpisem s policií České republiky a státními orgány územních samosprávních celků.

5 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Policie České republiky byla zřízena zákonem ČRN č. 283/1991Sb., o Policii České republiky jako ozbrojený bezpečnostní sbor České republiky, dne 15. července 1991 přeměnou české části československé Veřejné bezpečnosti, Sboru národní bezpečnosti. Podle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníku bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, se bezpečnostním sborem rozumí Policie České republiky, Vězeňská služba České republiky, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace. S účinností od 1. ledna 2009 je činnost Policie České republiky upravena novým zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, navrženým Ivanem Langrem. Záměrem tohoto zákona bylo především policii soustředit na úkoly při zajištění bezpečnosti a oprostít ji od působností, které s tímto hlavním úkolem nesouvisejí.

Policie České republiky je podřízena ministerstvu vnitra. Tvoří ji policejní prezidium, útvary s celostátní působností, 14 krajských ředitelství a další útvary zřízené v rámci krajských ředitelství. Policie České republiky má propracovanou a složitou strukturu členění vnitřní působnosti, rozdělenou do určitých funkčních sekcí (např. pořádková policie, dopravní inspektorát, služba kriminální policie a vyšetřování, odbor vnitřní kontroly, generální inspekce bezpečnostních sborů atd.).

Úkolem policie je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Policie je ve státním systému především represivní složkou vstupující do hracího pole až v případě porušení právních norem spadajících do její působnosti, kdy je jejím úkolem nastolení opětovné rovnováhy a zachování pořádku. Samotná policie České republiky však o nápravě a potrestání pachatele rozhoduje jen ve velmi omezeném rozsahu, a to na hranici méně závažných přestupků. Rozhodování u

závažných přestupků a trestných činu a rozhodování o vině a trestu, přísluší výhradně do pravomoci soudů a přestupkových komisí územně samosprávných celků.

Policie České republiky při svém počínání a odhalování trestných činů a přestupků postupuje zejména podle zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění a podle zákona č. 361/2008 Sb., o bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, v platném znění, a dále podle různých interních nařízení, předpisů a norem.

Policie je subjektem veřejnoprávním, je tedy jedním ze subjektů veřejné správy a plní zcela specifické úkoly. Vzhledem ke skutečnosti, že Policie České republiky byla založena jako ozbrojený sbor, zařadil jí zákon mezi ozbrojené sbory. Svoji činnost vykonává na celém území České republiky, pokud zákon nebo mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána nestanoví, že Policie České republiky může za určitých okolností působit také v zahraničí.

5.1 Příslušníci Policie České republiky

Příslušník Policie České republiky je podle zákona č. 361/2003 Sb., v platném znění, ve služebním poměru k České republice. Do služebního poměru může být přijat občan České republiky starší 18 let, který splní zákonem přesně stanovené podmínky pro přijetí. Adept na příslušníka musí nejprve o přijetí do služebního poměru požádat a prokázat svou bezúhonnost, zdravotní a fyzickou způsobilost. Budoucí příslušník musí také splňovat požadované vzdělání stanovené pro konkrétní služební místo a musí být plně způsobilý k právním úkonům. Zároveň nesmí být členem žádné politické strany nebo hnutí. V případě, že se jedná o příslušníka zpravodajských služeb, nesmí být ani členem odborové organizace. Pokud to vyžaduje konkrétní služební zařazení, musí být žadatel o přijetí do služebního poměru také oprávněný seznamovat se s utajenými informacemi podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, v platném znění. Příslušník policie také nesmí vykonávat živnostenskou nebo jinou výdělečnou činnost a nesmí být členem řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob, které vykonávají podnikatelskou činnost.

V den nástupu k výkonu služby policista skládá služební slib: „Slibuji na svou čest a svědomí, že při výkonu služby budu nestranný a budu důsledně dodržovat právní a služební předpisy, plnit rozkazy svých nadřízených a nikdy nezneužiji svého služebního

postavení. Budu se vždy a všude chovat tak, abych svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru. Služební povinnosti budu plnit řádně a svědomitě a nebudu váhat při ochraně zájmů České republiky nasadit i vlastní život.“ (Vokuš, 2010, s. 8)

Při přijetí do služebního poměru je policista ustanoven na služební místo a jmenován do služební hodnosti. Pravidla kariérního postupu policisty upravuje zákon č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v platném znění.

5.2 Etický kodex Policie České republiky

Příslušníci policie se při své činnosti řídí nejen zákonnými předpisy, ale také Etickým kodexem, který obsahuje základní hodnoty a principy poslání policie. Poslání příslušníků policie spočívá ve službě veřejnosti, která je založená na úctě a respektu k lidským právům.

Cílem Policie České republiky podle Etického kodexu je chránit bezpečnost a pořádek ve společnosti, prosazovat zákonnost, chránit práva a svobody osob, preventivně působit proti trestné a jiné protiprávní činnosti a potírat ji, usilovat o trvalou podporu a důvěru veřejnosti. Etický kodex obsahuje základní hodnoty policie, kterými jsou profesionalita, nestrannost, odpovědnost, ohleduplnost a bezúhonnost. Etický kodex dále obsahuje závazky policie vůči společnosti a také závazky policisty vůči ostatním příslušníkům policie, které dále uvádím.

„Závazkem policie vůči společnosti je

- a) prosazovat zákony přiměřenými prostředky s maximální snahou o spolupráci s veřejností, státními a nestátními institucemi,
- b) chovat se důstojně a důvěryhodně, jednat se všemi lidmi slušně, korektně a s porozuměním a respektovat jejich důstojnost,
- c) uplatňovat rovný a korektní přístup ke každé osobě bez rozdílu, v souladu s respektováním kulturní a hodnotové odlišnosti příslušníků menšinových skupin všude tam, kde nedochází ke střetu se zákony,
- d) při výkonu služby jednat taktně, korektně a vhodně uplatňovat princip volného uvážení,
- e) používat donucovacích prostředků pouze v souladu se zákonem, nikdy nezacházet s žádnou osobou krutě, nehumánně či ponižujícím způsobem,

- f) nést odpovědnost za každou osobu, která byla omezena policií na osobní svobodě,
- g) zachovávat mlčenlivost o informacích zjištěných při služební činnosti,
- h) zásadně odmítat jakékoli korupční jednání, netolerovat tuto protizákonnou činnost u jiných příslušníků policie, odmítnout dary nebo jiné výhody, jejímž přijetím by mohlo dojít k ovlivnění výkonu služby,
- i) zásadně se vyhýbat jakémukoli jednání, které by mohlo být střetem zájmů.

Závazkem příslušníka policie vůči ostatním příslušníkům policie je

- a) usilovat o otevřenou a partnerskou spolupráci,
- b) dbát, aby vztahy byly založeny na základě profesní kolegiality, vzájemné úcty, respektování zásad slušného a korektivního jednání, jakékoli formy šikanování a obtěžování ze strany spolupracovníků či nadřízených jsou vyloučeny,
- c) netolerovat ani nekrýt podezření z trestné činnosti jiných příslušníků policie a trestnou činnost neprodleně oznámit, stejně tak netolerovat ani jiné jejich protiprávní jednání, které je v rozporu s Etickým kodexem Policie České republiky.

Osobním a profesionálním přístupem příslušníků policie je

- a) nést osobní odpovědnost za svoji morální úroveň a svůj profesionální výkon
- b) chovat se bezúhonně ve službě i mimo ni tak, aby důstojně reprezentovali policii svým jednáním, vystupováním a zevnějškem

Každý příslušník policie, který jedná v souladu se zákonem a Etickým kodexem Policie České republiky, si plně zaslouží úctu, respekt a podporu společnosti, jejíž bezpečnost chrání s nasazením vlastního života.“ (Dalecký et al., 2009, s. 229 – 230)

5.3 Služba pořádkové policie a služba železniční policie

Policie České republiky má řadu oddělení a dalších složek. V problematice veřejného pořádku se nejvíce uplatní pořádková policie a železniční policie. Hlavním úkolem pořádkové a železniční policie je především ochraňovat veřejný pořádek a předcházet jeho porušování. Jedná se tedy o preventivní a výchovnou činnost. Tato preventivní a výchovná činnost je zajišťována především přímým výkonem služby.

S funkcí ochrany veřejného pořádku úzce souvisí i dohled nad dodržováním obecně závazných právních předpisů, které upravují vztahy v oblasti veřejného pořádku, to je

výkon státní správy v daném území či teritoriu. Dalším úkolem v tomto odvětví je obnovování veřejného pořádku, v případech pokud došlo k jeho narušení. Policie tuto svou činnost provádí na základě zákona a zákonných zmocnění. S touto činností úzce souvisí represivní opatření, kterými jsou zjištění a postih pachatelů. Jedná se o správní činnost (v případě přestupců), a v některých případech o činnost trestně právní (v případě trestných činů). (Dvořáček, 2007)

„Obvodní a místní oddělení plní úkoly zejména na úsecích:

- a) ochrany veřejného pořádku – je to preventivní a výchovná činnost, dohlížení nad zachováním právních předpisů a obnovování veřejného pořádku, pokud byl narušen,
- b) boje s kriminalitou – zejména odhalovat, prověřovat a dokumentovat trestné činy, zjišťovat jejich pachatele a pátrat po nich, získávat poznatky o trestné činnosti, přijímat trestní oznámení a provádět další opatření, plnit úkoly vyplývající z pátrání po osobách a věcech aj.,
- c) dohledu na bezpečnosti a plynulosti silničního provozu – podílet se na dohledu na bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, jestliže to bezpečnost a plynulost silničního provozu vyžaduje, řídit a usměrňovat dopravu, spolupodílet se na dopravně bezpečnostních akcích, zajišťovat místa dopravních nehod, při podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku zastavovat vozidla, pátrat po odcizených vozidlech, prohlížet dopravní prostředky, zda se v nich nenacházejí pachatelé zvláště závažných trestných činů, nebo věci pocházející anebo související s uvedenými trestnými činy aj.,
- d) trestního řízení a řízení o přestupku – postupovat podle trestního řádu, obecně závazných a interních předpisů,
- e) správních činností – podílet se na výkonu dozoru nad dodržováním právních předpisů upravujících oblast zbraní a střeliva, oznamovat okresnímu ředitelství policie případy, ze kterých vyplývá, že držitel zbrojního průkazu není spolehlivou osobou, přebírat od občanů nálezy zbraní a nálezy občanských průkazů aj.,
- f) a další, například ochrany státních hranic a pobytu cizinců.

Železniční oddělení plní zejména tyto úkoly:

- a) chrání veřejný pořádek, bezpečnost osob a majetku v prostorách Českých drah. Hlídková a obchůzková služba je zaměřena především do prostor, kde dochází

k velkému soustředění cestujících a kde je potencionální nebezpečí narušení veřejného pořádku nebo páchaní trestné činnosti,

- b) zabezpečuje doprovody vlaků a sledování vybraných zásilek. Policisté z oddělení doprovodů vlaků zaměřují svoji pozornost jak na vlaky osobní přepravy, tak i nákladní dopravy, kde může docházet k různé trestné činnosti, zejména krádeži ke škodě cestujících, krádeží přepravovaných zásilek apod., např. když se přepravují účastníci různých setkání, srazů apod.,
- c) plní úkoly v trestním a přestupkovém řízení. Jedná se o procesní zpracování skutečností mající charakter trestného činu nebo přestupku.

Železniční oddělení Policie ČR nepůsobí pouze v železniční dopravě. V jejich územní působnosti je i část obce přiléhající k příslušné železniční stanici.“ (Dvořáček, 2007, s. 67)

5.4 Neodkladné a neopakovatelné úkony

Nezbytnou součástí trestního řízení jsou neodkladné a neopakovatelné úkony. Neodkladný úkon je takový úkon, jehož neprovedení před zahájením trestního stíhání, v případě velkého časového odstavu od spáchání deliktu k trestnímu stíhání, by mohlo vést ke ztrátě nebo k nebezpečí zmaření či zničení důkazních prostředků.

Mezi takové neodkladné úkony lze zařadit například výslech svědka a rekognici (podezřelý nebo svědek má poznat dříve viděnou osobu nebo věc a ztotožnit ji); zadržení podezřelé osoby; vydání nebo odnětí věci; zajištění nemovitosti, majetku, peněžních prostředků, zaknihovaných cenných papírů apod.; domovní prohlídku nebo osobní prohlídku; provádění důkazů v bytě; odposlech a záznam telekomunikačního provozu; ohledání místa činu nebo jiného místa; prohlídku, pitvu či exhumaci mrtvol; prohlídku těla, odběr krve nebo biologického materiálu, či jiný obdobný úkon, odběr.

Neopakovatelný úkon je takový úkon, který by před soudem z nějakého důvodu nebylo možno provést. Mezi takové úkony lze zařadit například výslech svědka, výslech osoby mladší 15 let, dále také výslech osoby, která umírá, nebo je její život vážně ohrožen, nebo osoba je ve velmi vysokém věku nebo vážně nemocná, odjíždí na dlouhodobý pobyt do zahraničí a podobně; nebo výslech znalce.

V zákoně č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „trestní řád“) je v ustanovení § 158a uvedeno, že „Je-li při prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a zjišťování

jeho pachatele třeba provést neodkladný nebo neopakovatelný úkon spočívající ve výslechu svědka nebo v rekognici, provede se na návrh státního zástupce takový úkon za účasti soudce; soudce v takovém případě odpovídá za zákonnost provedení úkonu a k tomu cíli může do průběhu úkonu zasahovat. Soudci však nepřísluší přezkoumávat závěr státního zástupce o tom, že úkon je podle zákona neodkladný nebo neopakovatelný.“ (Jelínek a kolektiv, 2007, s. 575).

Typickým příkladem neodkladného a neopakovatelného úkonu je prvotní ohledání místa činu, které je důležité pro trestní řízení, zejména z důvodu uchování stop a důkazních prostředků na místě činu. Jakákoli změna na místě činu způsobená neodbornou manipulací s předměty či s tělem oběti, může navždy zničit stopy, jinak se na místě vyskytující. Ohledání místa činu provádějí policisté k tomuto úkonu vyškolení a podle závažnosti deliktu k tomuto příslušní.

Protokol o ohledání místa činu zaznamenává především skutečnosti na místě činu a celkovou situaci po příjezdu Policie České republiky. Součástí protokolu o ohledání místa činu je fotodokumentace. Předmětem protokolu o ohledání místa činu jsou především předměty, se kterými bylo manipulováno ze strany pachatele, dále předměty, které byly napadeny, poškozeny, či zničeny.

Mezi neodkladné a neopakovatelné úkony patří také prvotní a neodkladné úkony na místě činu. Po příjezdu na místo činu nastávají důležité situace, kterým je nutno zamezit, nebo je ochránit před jejich ztrátou zničením či poškozením. Jednou z takovýchto událostí, je přerušování probíhajícího protiprávního jednání a zajištění osoby pachatele přistižené při tomto jednání a při páčání trestného činu.

Dalším neodkladným úkonem je poskytnutí první pomoci zraněným osobám a přivolání lékařského ošetření, zajištění jejich převozu do zdravotnického zařízení za účelem ochrany jejich života a zdraví, dále zajištění technické nebo jiné pomoci v rámci krajní nouze. Také je nutné provedení jiných úkonů k zabránění dalších škodlivých následků, zejména odstranění nebezpečného předmětu, upozornění na něj, zvláště pak upozornění na překážku tvořící nebezpečí v silničním provozu a na železnici, vyklizení potřebného prostoru při možnosti nebezpečí výbuchu, požáru a jiného ohrožení či nebezpečí.

Mezi tyto úkony patří bezprostřední pronásledování podezřelé osoby přistižené na místě činu a podezřelé ze spáchání trestného činu, a při tom si počínat tak, aby došlo k jejímu zajištění, případně zadržení. Dále pátrání po čerstvé stopě s cílem zjistit a zajistit

podezřelou osobu pachatele, nebo věci, předměty a stopy nebo jiné důležité důkazy vedoucí k usvědčení pachatele. Rovněž zajištění totožnosti účastníků, poškozených a dalších důležitých osob, např. svědků, a podle dalších skutečností zjistit důvod jejich přítomnosti na místě činu do příchodu policejního orgánu odpovědného za ohledání místa činu. Neodkladné je také předběžné zajištění místa činu, věcí, předmětů a stop, jeho dostatečné a potřebné vymezení, dále dostatečné označení a uzavření prostoru vyznačovacím pásem červeno-bílé barvy s nápisem VSTUP ZAKÁZÁN POLICIE ČR, nebo jiným k tomu vhodným pásem, či jinými vhodnými prostředky a zamezit tím vstupu nepovolaným osobám a zamezit nebezpečí zničení stop.

6 MĚSTSKÝ KAMEROVÝ SYSTÉM

Kamerový systém se jako součást systému veřejného pořádku v současné době hojně využívá ve městech po celém území České republiky. Kamerový systém je zřizován a instalován v městech především z důvodu, že slouží k monitorování určitých lokalit, které podle statistických dat o porušování veřejného pořádku, vykazují zvýšenou aktivitu tohoto nežádoucího jednání. Kamerový systém je zřizován z rozhodnutí územně samosprávného celku (obce či města) a je poskytnut k ovládnutí obecní policií a Policií České republiky. Orgány využívající tento kamerový systém jsou vázány zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, v platném znění, a to zejména v případech poskytování údajů zjištěných tímto systémem dalším institucím či subjektům.

Obecní policie je při získávání záznamů z kamerového systému a při vytěžování kamerového záznamu vázána zákonem č. 553/1991 Sb., o Obecní policii, v platném znění, konkrétně ustanovením § 24b odstavce 1 a 2:

- 1) „Obecní policie je oprávněna, je-li to potřebné pro plnění jejích úkolů podle tohoto nebo jiného zákona, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy z míst veřejně přístupných, popřípadě též zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu zákroku nebo úkonu.“
- 2) „Jsou-li k pořizování záznamů podle odstavce 1 zřízeny stálé automatické technické systémy, je obecní policie povinna informace o zřízení takových systémů vhodným způsobem uveřejnit.“

Policie České republiky je při vytěžování informací získaných provozováním kamerového systému vázána zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v platném znění. Podle ustanovení § 60 tohoto zákona, odstavce 1 a 2:

- 1) „Policie zpracovává v souladu s tímto zákonem a jiným právním předpisem informace včetně osobních údajů v rozsahu nezbytném pro plnění svých úkolů.“
- 2) „Zpracovávané informace musí policie zabezpečit před neoprávněným přístupem, změnou, zničením, ztrátou nebo odcizením, zneužitím nebo jiným neoprávněným zpracováním. Policie dále učiní nezbytná opatření pro zajištění bezpečnosti a spolehlivosti provozovaného informačního systému. Tímto nejsou dotčeny povinnosti podle jiného právního předpisu.“

Dále pořizování kamerových a jiných záznamů Policí ČR upravuje ustanovení § 62 odstavce 1 a 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v platném znění:

- 1) „Policie může, je-li to nezbytné pro plnění jejích úkolů, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy osob a věcí nacházejících se na místech veřejně přístupných a zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu úkonu.“
- 2) „Jsou-li k pořizování záznamů podle odstavce 1 zřízeny stálé automatické technické systémy, policie informace o zřízení takových systémů vhodným způsobem uveřejní.“

Kamerový systém měst, mimo soukromého sektoru, slouží zejména k monitorování veřejných prostranství a ochraně veřejného pořádku a ke zvýšení bezpečnosti obyvatelstva jednotlivých samosprávních celků, které ho zřizují. Kamerový systém ovládají oprávnění pracovníci školení v souladu s platnými zákony, dalšími předpisy a normami.

7 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ

Jedná se o soubor řídicích činností člověka věcně příslušných institucí a orgánů zaměřujících se na rozbor a vyhodnocení bezpečnostních rizik, organizování, plánování, kontrolu a realizaci činností, prováděných v souvislosti s přípravou na krizové situace, nebo v jejich průběhu a jejich řešením nebo ochranou kritické infrastruktury. Krizové řízení napomáhá ke snížení škod vzniklých na majetku, zdraví či životech osob, jak před krizovou situací, tak přímo v průběhu takové situace. V krizové situaci se nejčastěji jedná o faktory přírodní (živelné) nebo o faktory spojené s činností člověka (sociální). Krizové

řízení je spojováno, jak již je uvedeno výše, s přípravou na krizové situace, v průběhu krizové situace se snahou o minimalizaci materiálních škod a škod na zdraví či životech. Následné krizové řízení je pak spojené se situací „post katastrofickou“, kdy se jedná o likvidaci škod a navrácení do původního stavu. Krizové řízení vyžaduje často rychlá a operativní rozhodnutí. Jak bylo řečeno Mgr. Jiřím Kressou na přednášce krizového managementu na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích: „Rozhodnout se lze buďto ihned, nebo špatně.“

Krizové řízení a zároveň i krizové plánování, stejně jako samotná činnost příslušných krizových manažerů, zabývajících se touto problematikou, je úzce spojeno s veřejným pořádkem a ochranou obyvatelstva, ať již při preventivních činnostech integrovaného záchranného systému (IZS) nebo ostatních složek, při činnosti samotných manažerů, nebo přímo při řešení určité krizové situace a při odstraňování následků po pominutí hrozby.

Orgány krizového řízení jsou vláda, ministerstva a jiné ústřední správní úřady, Česká národní banka, orgány kraje a další orgány s působností na území kraje, orgány obce s rozšířenou působností a orgány obce.

7.1 Vymezení základních pojmů krizového řízení

S pojmem krizového řízení jsou nejčastěji spojovány následující definice a pojmy.

Mimořádná událost

„Škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.“

Krizová situace

„Mimořádná událost, při níž je vyhlášen stav nebezpečí nebo nouzový stav nebo stav ohrožení státu. V případě, že nastane, dochází k ohrožení důležitých hodnot, zájmů či statků státu a jeho občanů, a nebezpečí, které hrozí, nelze odvrátit běžnou činností orgánů veřejné moci, ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů, havarijních a jiných služeb a právnických a fyzických osob.“

Hrozba

„Je možnost, že s určitou pravděpodobností vznikne událost, kterou považujeme „Jakýkoli fenomén, který má potencionální schopnost poškodit zájmy České republiky. Hrozba může

být přírodním, tj. na lidské činnosti přímo nezávislým jevem. Nebo může být způsobena aktérem nadaným vůlí a úmyslem – jedincem, skupinou, organizací, státem.“

Riziko

„Je situace z bezpečnostního hlediska za nežádoucí. Riziko je vždy odvozené a odvoditelné z konkrétní hrozby. Míru rizika, tedy pravděpodobnost škodlivých následků vyplývajících z hrozby a ze zranitelnosti zájmů, je možné posoudit na základě tzv. analýzy rizik, jež vychází mimo jiné i z připravenosti státu hrozbám čelit.“

Pohroma

„Jev, který je důležitý z hlediska bezpečnosti chráněných zájmů České republiky a který vede nebo může vést k nepřijatelnému dopadu na chráněné zájmy České republiky (porucha, nehoda, havárie, pohroma, kalamita, katastrofa). Pohromami se rozumějí zejména živelní pohromy, požáry, průmyslové a ekologické havárie, které ohrožují život, zdraví, značné majetkové hodnoty, nebo životní prostředí.“

Živelní pohroma

„Neovládaná mimořádná událost velkého rozsahu, vzniklá v důsledku působení ničivých přírodních sil.“

Katastrofa

„Událost, která nastává v důsledku lidské nebo přírodní činnosti a ničivě postihuje přírodu nebo společnost. Jedná se o událost, která negativním způsobem pozměňuje původní stav prostředí.“

Havárie

„Mimořádná událost vzniklá při provozu technických zařízení a budov nebo výrobou, zpracováním, skladováním, užitím a přepravou nebezpečných látek.“

„Mimořádná, částečně nebo zcela neovladatelná, časově a prostorově ohraničená událost, například závažný únik, požár nebo výbuch, která vznikla nebo jejíž vznik bezprostředně hrozí v souvislosti s užíváním objektu nebo zařízení, v němž je nebezpečná látka vyráběna, zpracovávána, používána, přepravována nebo skladována, a vedoucí k vážnému ohrožení nebo k vážnému dopadu na životy a zdraví lidí, hospodářských zvířat a životní prostředí nebo k újmě na majetku.“

„Mimořádná událost, k níž dochází v souvislosti s provozem technických zařízení a budov, při nakládání s nebezpečnými látkami a při jejich přepravě nebo při nakládání s nebezpečným odpadem.“

„Havárií (radiační) se rozumí radiační hodnota, jejíž následky vyžadují naléhavá opatření na ochranu obyvatelstva a životního prostředí.“

Integrovaný záchranný systém

„Pojmem integrovaný záchranný systém (dále jen „IZS“) se rozumí koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.“

Základní složky IZS jsou: hasičský záchranný sbor, policie České republiky, záchranná zdravotnická služba. Ostatními složkami jsou: vyčleněné síly armády České republiky, ostatní ozbrojené sbory, ostatní záchranné složky, orgány ochrany veřejného zdraví, služby civilní ochrany, vhodné neziskové organizace a občanské sdružení.

Záchranné práce

„Činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin.“

Likvidační práce

„Činnost k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí.“

(Nováková et al., 2011, s. 11-13.)

8 PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA

Pojem a institut probační a mediační služby je zakotven v zákoně č. 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o probační a mediační službě“). Veškeré funkce a dozor probační a mediační služby pramení z tohoto zákona.

8.1 Pojem probace

„Probací se pro účely zákona rozumí organizování a vykonávání dohledu nad obviněným, obžalovaným nebo odsouzeným (dále jen „obviněný“), kontrola výkonu trestů nespojených s odnětím svobody, včetně uložených povinností a omezení, sledování chování odsouzeného ve zkušební době podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, dále individuální pomoc obviněnému a působení na něj, aby vedl řádný život, vyhověl soudem nebo státním zástupcem uloženým podmínkám, a tím došlo k obnově narušených právních i společenských vztahů.“ (Motloch, 2001, s. 248)

8.2 Pojem mediace

„Mediací se pro účely zákona rozumí mimosoudní zprostředkování za účelem řešení sporu mezi obviněným a poškozeným a činnost směřující k urovnání konfliktního stavu vykonávaná v souvislosti s trestním řízením. Mediace lze provádět jen s výslovným souhlasem obviněného a poškozeného.“ (Motloch, 2001, s. 248)

8.3 Činnost Probační a mediační služby

Činností Probační a mediační služby se rozumí vytvářet předpoklady k tomu, aby určitá věc mohla být ve vhodných případech projednána v některém ze zvláštních druhů trestného řízení, nebo mohl být uložen a vykonán trest nespojený s odnětím svobody, nebo byla vazba nahrazena jiným opatřením. Za tímto účelem poskytuje obviněnému Probační a mediační služba odborné vedení a pracuje s rodinným a sociálním prostředím, ve kterém obviněný žije a vykonává svou práci, s cílem, aby v budoucnu vedl řádný a prospěšný život.

Probační a mediační činnost spočívá tedy zejména v obstarávání podkladů k osobě obviněného a jeho rodinnému i sociálnímu zázemí, ve vytváření podmínek pro rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání nebo pro narovnání a uzavření dohody mezi stranami (obviněným a poškozeným) o náhradě škody.

Probační a mediační služba vykonává dohled nad chováním obviněného, ale jen v případech, kdy byl dohled uložen, a bylo rozhodnuto o probačním dohledu namísto vazby. Dále vykonává dohled nad chováním obviněného, a to tehdy, kdy byl dohled uložen, a ve zkušební době. Pracovníci Probační a mediační služby rovněž kontrolují výkon dalších trestů, které nejsou spojené s výkonem odnětí svobody, včetně trestu

obecně prospěšných prací, a sledují výkon ochranných opatření. Dále kontrolují a sledují chování obviněného v případech, kdy bylo rozhodnuto o podmíněném propuštění odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody.

Probační a mediační služba dále napomáhá při odstraňování škodlivých následků způsobených obviněným poškozenému a dalším osobám dotčeným spáchaným trestným činem. Také věnuje zvláštní péči mladistvým obviněným a obviněným ve věku blízkém mladistvým. Přispívá k ochraně práv poškozených trestnou činností a provádí koordinaci sociálních a terapeutických programů práce s obviněným, zejména pokud se jedná o mladistvé uživatele omamných a psychotropních látek.

Probační a mediační služba se také podílí na prevenci trestné činnosti. Provádí úkony v rámci své pravomoci, a to na pokyn orgánů činných v trestním řízení, a dále zejména v rámci mediace i bez takového pokynu na podnět obviněného a poškozeného. V takovém případě Probační a mediační služba vyrozumí orgán činný v trestním řízení, který však může rozhodnout o tom, že věc mediaci nepřísluší.

V souvislosti s probací a mediací je Probační a mediační služba oprávněna zajišťovat a zjišťovat si informace a poznatky o osobě obviněného a dále stanoviska poškozeného, významná pro rozhodnutí soudu, nebo státního zástupce. Policejní orgán a státní zástupce vyrozumí středisko Probační a mediační služby o věcech vhodných k mediaci a zejména v trestních věcech mladistvých postupuje tak, aby mediace byla využita efektivně a od začátku trestního stíhání nebo místo něj.

II PRAKTICKÁ ČÁST

Praktická část bakalářské práce „Ochrana obyvatelstva v rámci veřejného pořádku v podmínkách ČR“, je zaměřena na zjištění názoru obyvatelstva města Třeboně v okrese Jindřichův Hradec na veřejný pořádek a na vlastní bezpečnost ve městě. Pro zjištění názoru, jak se lidé cítí bezpečně, jsem vytvořil dotazník, který je přílohou této bakalářské práce. Výběrový vzorek obyvatelstva osloveného dotazníkem tvoří jednak civilní obyvatelstvo a pro srovnání také respondenti z řad policistů, kteří vykonávají dohled a ochranu nad veřejným pořádkem a zajišťují samotnou bezpečnost civilního obyvatelstva ve městě. Předpokládal jsem, že civilní obyvatelstvo se podle mého názoru bude cítit spíše bezpečně a chráněno. Výsledky průzkumu u výběrového vzorku z řad policistů jsem podle mého názoru očekával spíše v drobném rozporu oproti názoru civilního obyvatelstva, kterému na rozdíl od policistů chybí náhled do celé problematiky veřejného pořádku.

Pro srovnání jsem provedl obdobný výzkum na území samosprávného celku města Pelhřimova v okrese Pelhřimov, což je místo mého bývalého působiště. Také zde byli osloveni respondenti z řad civilního obyvatelstva i z řad policistů.

Získané informace z dotazníkového šetření v obou městech byly vyhodnoceny a porovnány jednak mezi sebou a pak také se statistikami protiprávního jednání evidovaného Policií ČR, případně Městskou policií za uplynulý rok.

1 Zajištění veřejného pořádku na území měst Třeboň a Pelhřimov

Na samosprávném území města Třeboně vykonává v současné době dohled nad veřejným pořádkem celkem 27 policistů Obvodního oddělení pořádkové Policie ČR. Denně slouží službu dvoučlenná hlídka a jeden člen dozorcí služby. Ve všední dny slouží ještě dva členové odpovědní za dokumentaci trestných činů. Město Třeboň má dále na svém území zřízenou službu městské policie. Jedná se celkem o 12 strážníku městské policie, kteří rovněž vykonávají dohled nad veřejným pořádkem. Strážníci městské policie slouží ve dvojicích podle stanovených služeb, a to v jedné dvoučlenné hlídce operující mobilně v ulicích města, a současně s nimi je ve službě pracovnice dispečinku v budově Městské policie Třeboň.

Město Pelhřimov městskou policii zřízenou nemá a spoléhá se při dohledu nad veřejným pořádkem pouze na policisty Obvodního oddělení pořádkové Policie ČR, kterou tvoří

celkem 33 policistů. Na výkon služby jsou nasazeny celkem dvě dvoučlenné hlídky policistů obvodního oddělení, dále jeden policista vykonávající funkci dozorčí služby a ve všední dny celkem tři dokumentaristi. V minulosti město Pelhřimov mělo zřízený institut městské policie, který však byl roku 2008 rozpuštěn. Ironií je, že zanedlouho po jejím zrušení došlo k odcizení měděných okapových svodů a parapetů umístěných na budově Městské policie.

2 Kamerový systém

Města Třeboň a Pelhřimov jsou vybavena městským kamerovým systémem, který je schopen záznamu bez zvukového doprovodu. Záznam obrazu se ukládá na určité uložení, kde je po stanovenou dobu archivovaný a kde je jej možno i zpětně analyzovat. Tento městský kamerový systém se umísťuje na budovy a jiná vhodná místa, stanovená buďto podle výskytu porušování veřejného pořádku, nebo jinak statisticky zajímavá a vyčleněná místa. Městské kamerové systémy je možné dálkově ovládat z budov.

Město Pelhřimov má zřízeno celkem 13 kamer městského kamerového systému. Ovládací panel městského kamerového systému je zřízen v budově Obvodního oddělení Policie ČR. Jeden ovládací panel je tam k dispozici policistům dozorčí služby Obvodního oddělení Policie ČR, druhý panel je k dispozici policistům dopravního inspektorátu Policie ČR. Třetí panel je k dispozici vyškolenému pracovníkovi civilní služby, který je nasazen na obsluhu tohoto systému a monitoring veřejného pořádku prostřednictvím městského kamerového systému v ulicích města. Tento civilní pracovník je nasazován pouze v nočních hodinách a ve statisticky kritické době ve dne (např. Silvestr, vánoční svátky, apod.).

Město Třeboň má na svém samosprávném území zřízeno celkem 8 kamer městského kamerového systému, kdy k tomuto systému jsou zřízeny dva ovládací panely. Jeden ovládací panel je umístěn v budově Městské policie, kde je poskytnut k dispozici pracovníkovi dispečinku. Druhý ovládací panel je umístěn v budově Obvodního oddělení Policie ČR, kde je poskytnut k dispozici policistům dozorčí služby Policie ČR.

Nevýhodou městského kamerového systému instalovaného v městě Třeboň je, že obecní policie ani Policie ČR nemá vyčleněného pracovníka, který by měl v náplni své práce pouze ovládní kamerového systému a monitoring veřejného pořádku v ulicích města, jako je tomu ve městě Pelhřimov. A to z důvodu, že dispečer městské policie a policista

dozorčí služby Policie ČR může být mnohdy zaneprázdněn jinou činností a městský kamerový systém je tedy po tu dobu bez dozoru. Další nevýhodou městského kamerového systému instalovaného v Třeboni je skutečnost, že kamerový systém v klidovém režimu nesetrvává zaměřen pouze do jednoho místa, ale kamera po ukončení manipulace nadřazenou osobou začíná monitorovat prostor pohybem, který opisuje celý okruh svých možností, a to jak horizontálně tak vertikálně v rozsahu 630° podle předem nastavených linií. V tomto případě mnohdy může dojít k situaci, kdy by kamera mohla zachytit protiprávní jednání pachatele v celém jeho průběhu a na místo toho jej zachytí pouze z části nebo vůbec. Což je v tomto případě kontraproduktivní.

Ve městě Pelhřimov jsou kamery městského kamerového systému zaměřeny pouze do jednoho bodu, který lze libovolně měnit, a tyto body jsou opět statisticky určovány podle konkrétního výskytu porušování veřejného pořádku a protiprávního jednání.

3 Kasuistika, porušování veřejného pořádku

Na území města Třeboně dochází k různému porušování veřejného pořádku zejména ve večerních a nočních hodinách. Dochází převážně k rušení nočního klidu (dle § 47 odst. 1, písm. d) zákona o přestupcích), dále k výtržnostem (dle § 358 trestního zákoníku) nebo k poškozování majetku opilci (dle § 50 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích). Dále uvádím ze své pracovní zkušenosti dva typické případy porušování veřejného pořádku.

Muž 40 let a žena 38 let

Muž žil se svou družkou ve společné domácnosti, kdy společně páchali trestnou činnost. Dopouštěli se krádeží železa a barevných kovů v areálech zemědělských družstev, klasifikovaných pod trestným činem dle ustanovení § 205 písm. a) a b) trestního zákoníku. Utržené peníze za prodej kovů ve sběrnách na území města Třeboně, Jindřichova Hradce a Českých Budějovic užívali ke své obživě. Šetřením Policie ČR byla tato činnost zjištěna, vyhledána a dokázána. Výše uvedená žena žijící s výše uvedeným mužem s orgány policie plně spolupracovala a ke všem skutkům, které jim byly kladeny za vinu, se doznala; dále plně popsala a uvedla další obdobné protiprávní jednání, které do doby šetření Policie ČR nebyly doznány jejím druhem. Muži byly následně protiprávní delikty sděleny. Ke sděleným deliktům se muž odmítl vyjádřit a ani se k nim nedoznal. Za tyto skutky byli oba odsouzeni Okresním soudem v Jindřichově Hradci na podmínku trvající ve lhůtě 5 let.

Vzhledem k tomu, že žena plně spolupracovala se všemi orgány činnými v trestním řízení a vypovídala i před soudem i v neprospěch svého druha, a tím, že trestnou činnost plně doznala, začal jí její druh ve společné domácnosti nejprve slovně a následně i fyzicky napadat. Toto fyzické napadání se postupem času stupňovalo. Vzhledem k tomu, že žena byla kriminálně závadovou osobou a měla ze svého druha strach, tuto skutečnost policii nenahlásila. Policii ČR tyto skutečnosti uvedla až v pozdějším podání vysvětlení. Jako důvody neoznámení těchto jednání policii byl její strach z druha. Se vším se svěřila pouze své dospělé dceři, která na ni naléhala, aby toto neprodleně oznámila policii. Toto uvedená žena odmítla ze strachu, že by se tím její životní situace ještě zhoršila. Od svého druha nemohla tato žena odejít, neboť neměla žádný příjem, a tak ani možnost najít si jiné bydlení. Situace se jednoho dne vyhrotila tak, že jí její druh polil benzínem a vyhrožoval jí upálením. Ženě se podařilo z bytu utéct a vše zatelefonovat své dceři. Dcera již této situaci nemohla přihlížet a vše oznámila na Obvodní oddělení Policie ČR v Třeboni. Na základě jejího oznámení byly ve věci zahájeny úkony trestního řízení dle ustanovení § 158 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., Trestní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“). Po zadokumentování prvotních úkonů bylo podezřelému muži sděleno obvinění pro trestný čin vydírání podle ustanovení § 175 odst. 1, trestního zákoníku a dále pro trestný čin ublížení na zdraví podle ustanovení § 146 odst. 1, trestního zákoníku. Ze strany Policie ČR byla poškozené nabídnuta krátkodobá ochrana, kterou odmítla s tím, že se od svého druha odstěhuje ke své dceři a jejímu manželovi. Dceři poškozené se podařilo svoji matku dostat do normálního života tím, že jí sehnala zaměstnání, zjistila veškeré možnosti, aby mohla získat a čerpat dávky sociálního zabezpečení a v neposlední řadě jí dcera zařídila i nový podnájem v blízkosti svého bydliště. V té době již obviněný druh začal zjišťovat současný pobyt jeho bývalé družky, začal ji sledovat a prosit, aby se k němu vrátila. Toto však žena odmítala. Muž byl stále neodbytný, čekával na ni před domem a snažil se ji přemluvit k tomu, aby předchozí oznámení odvolala. Výše uvedené jednání šetřeno policií ČR jako přestupky proti občanskému soužití dle ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích. Jeho jednání vyvrcholilo tím, že si v brzkých ranních hodinách počkal u zámeckého parku v Třeboni na svou bývalou družku, která šla do zaměstnání. A začal na ní opět naléhat, tentokrátě výhrůžně, aby své oznámení proti jeho osobě stáhla, jinak že se nedožije soudu. Poté se pokusil svou bývalou družku fyzicky napadnout, ale byl vyrušen náhodným kolemjdoucím, který našel poškozenou v psychickém šoku a vše oznámil na linku 158. Na základě plné výpovědi poškozené

bylo jednání jejího bývalého druha klasifikováno jako trestný čin vydírání dle ustanovení § 175 odst. 1 a odst. 2 písm. e) trestního zákoníku neboť se snažil působit na svědka v trestním řízení. Na základě těchto skutečností byl muž Policií ČR vypátrán a vzhledem k jeho jednání naplnil veškeré znaky k tomu, aby byl vzat do vazby. V současné době za výše uvedené jednání muž ještě není pravomocně odsouzený. Muž je umístěn ve vazební věznici v Českých Budějovicích. Žena ani v jednom z případů neuvedla, že by se obávala o svůj život a zdraví. V současné době žije na území města Třeboně a čeká na průběh a rozhodnutí soudu ve věci její a jejího bývalého druha.

Skupina osob ve věku 19 až 23 let.

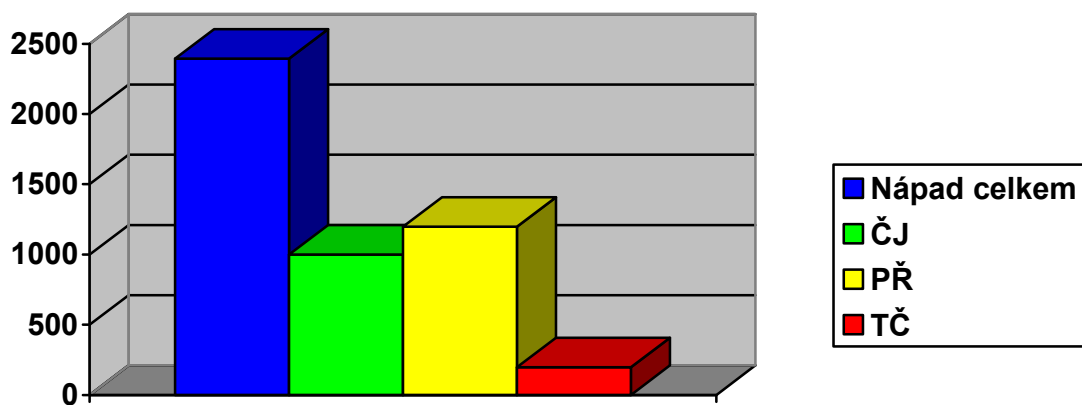
Skupina pěti mladíků a čtyř děvčat konzumovala na území města Třeboně alkoholické nápoje od večerních hodin do pozdních nočních hodin. Po ukončení této konzumace se společně odebrali do ubytovacího zařízení, ve kterém měli sjednané ubytování. Při této cestě se chovali hlučně, čímž porušovali veřejný pořádek a dopouštěli se přestupku proti veřejnému pořádku, podle ustanovení § 47 odst. 1, písm. d) zákona o přestupcích. Při tomto svém jednání byli přistiženi hlídkou Obvodního oddělení Policie ČR Třeboň na hrázi rybníku Svět v Třeboni na chodníku v úrovni zámeckého parku. Hlídka byla na místo vyslána na základě anonymního hlášení na linku 158. Hlídka na místě situaci vyřešila ve své pravomoci blokovým řízením, kdy ztotožněné osoby byly poučeny, že v případě opakování budou oznámeni k řešení ve správním řízení orgánem veřejné moci. Dále bylo těmto osobám doporučeno, aby se odebraly do ubytovacího zařízení a nedopouštěly se dalšího protiprávního jednání. V ranních hodinách byla hlídka Obvodního oddělení Policie ČR Třeboň vyslána na prověření události v zámeckém parku, kdy došlo k poškození několika odpadkových košů, rozházení odpadků, dále k poškození okrasných dřevin a zničení ozdobných záhonů s květinami. Škoda na zničeném a poškozeném majetku byla vyčíslena na 4 500 Kč. Hlídka na základě noční zkušenosti a na základě skutečnosti, že skupina osob z nočních hodin nebyla pobytem místní, požádala o spolupráci a o výsledky jednotlivých osob obvodní oddělení policie příslušně spadající podle trvalých pobytů podezřelých osob. Tyto osoby byly dále vyslechnuty a k poškození městského parku se následně doznaly. Tímto svým jednáním se tedy kromě přestupku porušení nočního klidu dopustily dále přestupku proti majetku dle ustanovení § 50 odst. 1, písm. a) zákona o přestupcích a dále jim byla udělena povinnost nahradit způsobenou škodu.

4 Grafy nápadu protiprávní činnosti na území zkoumaných měst

Pod pojmem nápad se v policejní terminologii rozumí veškerý výskyt protiprávního jednání evidovaný Policií ČR a zároveň výskyt jiných skutečností Policií ČR dále neřešených, ale evidovaných. V této části uvádím statistické údaje o výskytu protiprávního jednání a o řešených situacích na území měst Třeboň a Pelhřimov. Uvedené statistiky vypovídají o bezpečnostní situaci a veřejném pořádku v jednotlivých městech. U všech těchto výsledků se samozřejmě jedná o kriminalitu evidovanou čili zjevnou, nikoli o kriminalitu skutečnou, která mnohdy evidována není a je tudíž latentní.

Činnost Policie České republiky na území Třeboně

Graf č. 1 Statistika Policie ČR Třeboň, nápad v roce 2015



Graf č. 1 Statistika Policie ČR Třeboň, nápad v roce 2015

Nápad: Celkem výskyt událostí na území určitého města 2394 událostí.

ČJ: Číslo jednacích, událostí řešené policií nespĺňující charakteristiku PŘ ani TČ 1000 skutků.

PŘ: Přestupek obecně 1197 Přestupků.

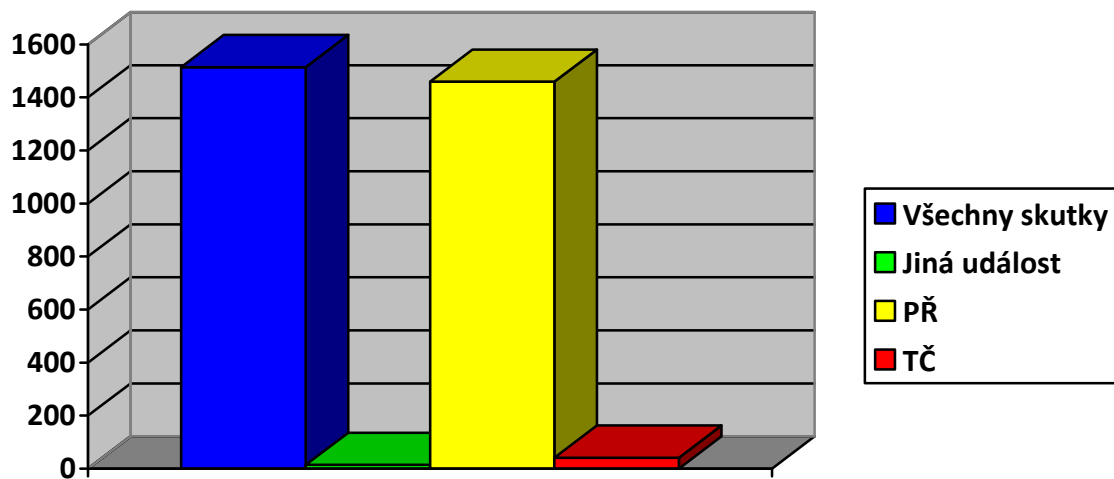
TČ: Trestný čin obecně 197 Trestných činů.

Činnost Městské policie Třeboň na území města

Jak jsem již výše uvedl, na samosprávném území města Třeboně je zřízen institut městské policie, která rovněž přispívá k udržování veřejného pořádku v ulicích města svým dílem. Městská policie obdobně jako Policie ČR je povinna vykazovat určitou

činnost, kterou následně předkládá k posouzení zastupitelstvu města, které městskou policii zřizuje.

Graf č. 2 Statistika Městské policie Třeboň, činnost v roce 2015



Graf č. 2 Statistika Městské policie Třeboň, činnost v roce 2015

Všechny skutky: Celkový počet událostí řešených městskou policií Třeboň 1514 událostí.

Jiná událost: nespádající do kompetence městské policie vyjma trestných činů 14 událostí.

PŘ: Přestupky obecně 1459 Přestupků.

TČ: Trestné činy předané PČR 41 Trestných činů.

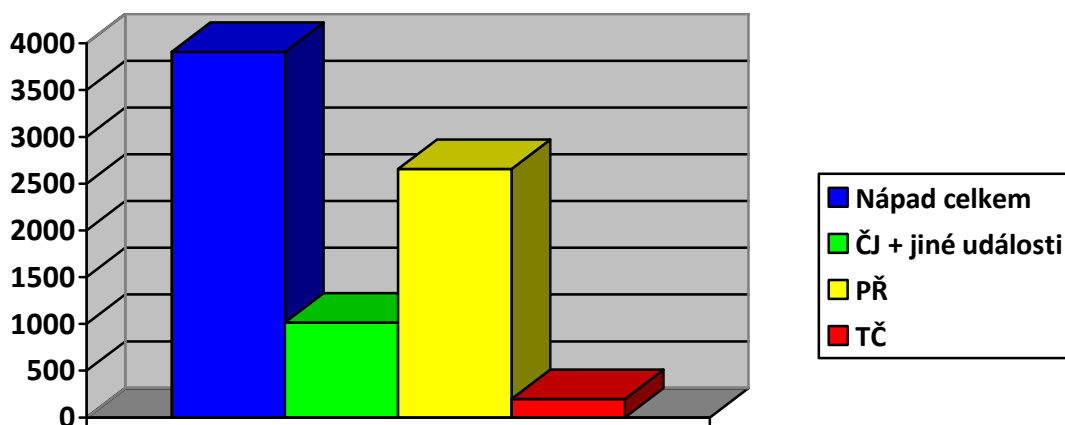
Trestné činy zjištěné městskou policií, uvedené v grafu č. 2 jsou započítány v celkovém počtu trestných činů evidovaných Policií ČR Třeboň, protože Městská policie není kompetentní tyto činy řešit a předává je k řešení Policii ČR.

Dalším údajem, který je podle mého názoru potřeba zmínit, že podle statistiky Městské policie se jedná především o přestupky na území města Třeboň řešené blokově, ať už se jedná o přestupky v dopravě, přestupky proti městské vyhlášce či přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu.

Činnost Policie ČR a Městské policie na území města Třeboň

Vzhledem ke skutečnosti, že na území města Třeboň figuruje v ochraně veřejného pořádku jak složka Policie ČR, tak složka Městské policie Třeboň, je důležité, aby tyto dva výše uvedené grafy byly sloučeny do jednoho, aby srovnání s nápadem města Pelhřimov bylo plně objektivní.

Graf č. 3 Statistika Policie ČR + Městské policie Třeboň, nápad v roce 2015



Graf č. 3 Statistika Policie ČR + Městské policie Třeboň, nápad v roce 2015

Nápad: Celkem výskyt událostí řešených Policií ČR a Městské policie na území města Třeboně 3908 událostí.

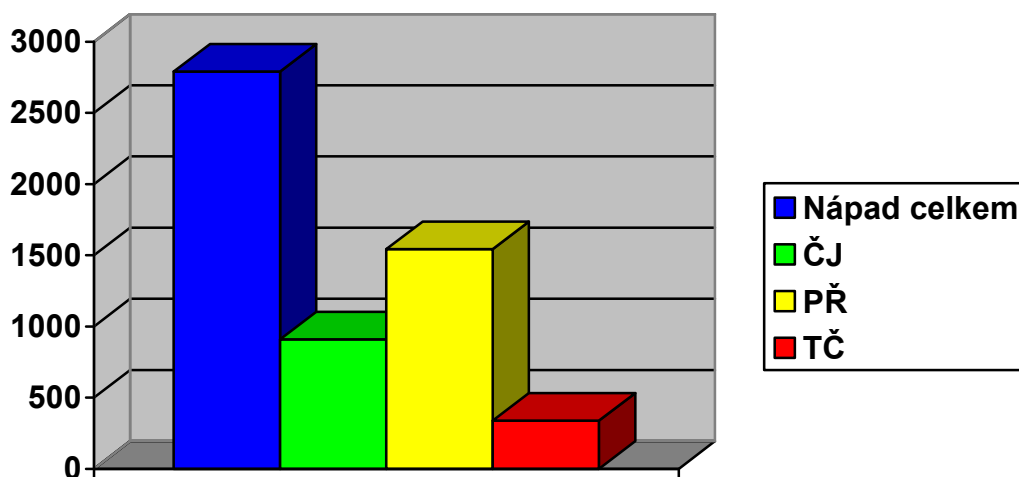
ČJ: Číslo jednací, události řešené policií nespňující charakteristiku trestného činu ani přestupku a jiné události nespádající do kompetence městské policie 1014 skutků.

PŘ: Přestupek obecně 2656 přestupků.

TČ: Trestný čin obecně 197 trestných činů.

Činnost Policie České republiky na území Pelhřimova

Graf č. 4 Statistika Policie ČR Pelhřimov, nápad v roce 2015



Graf č. 4 Statistika Policie ČR, nápad města Pelhřimov v roce 2015

Nápad: Celkem výskyt událostí Policie ČR na území města Pelhřimov 2791 událostí.

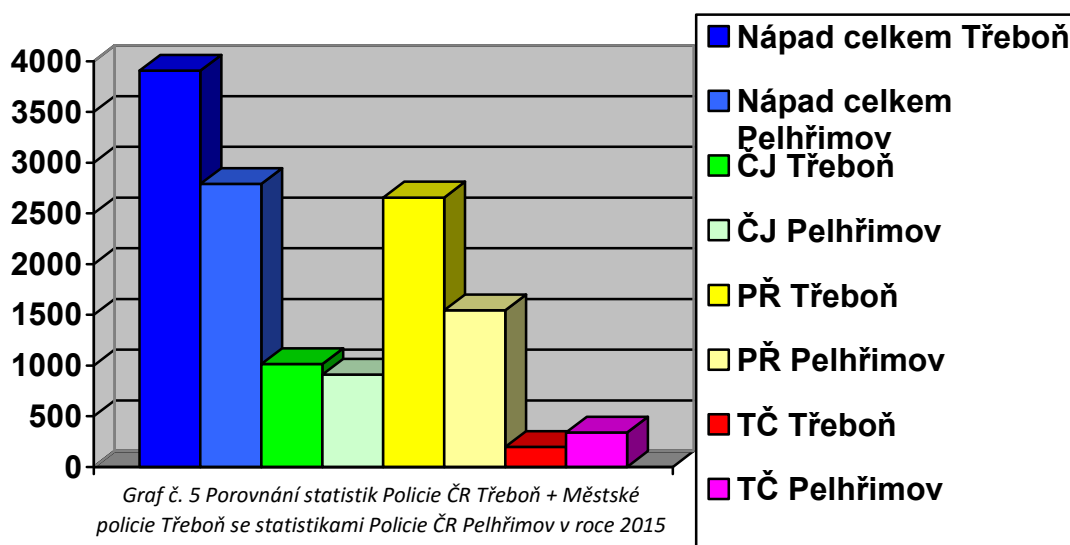
ČJ: Číslo jednací, události řešené policií nesplňující charakteristiku trestného činu ani přestupku 910 skutků.

PŘ: Přestupek obecně 1543 přestupků.

TČ: Trestný čin obecně 338 trestných činů.

Porovnání součtu statistik Policie ČR Třeboň a Městské policie Třeboň se statistikami Policie ČR Pelhřimov

Graf č. 5 Porovnání statistik Policie ČR Třeboň + Městské policie Třeboň se statistikami Policie Pelhřimov v roce 2015



Nápad: Celkem výskyt událostí, rozdíl Třeboň o 1117 událostí více nežli Pelhřimov

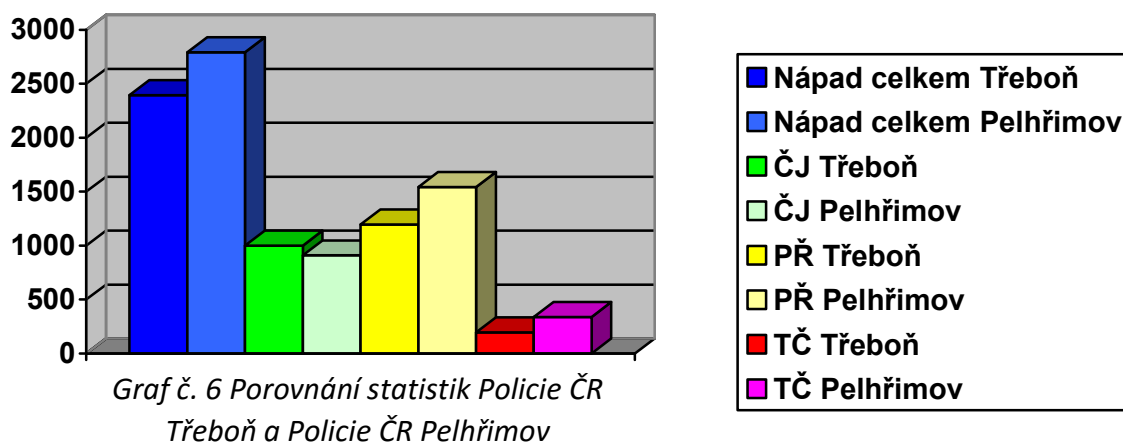
ČJ: Číslo jednací celkem, rozdíl Třeboň o 104 událostí více nežli Pelhřimov

PŘ: Přestupky celkem, rozdíl Třeboň o 1113 událostí více nežli Pelhřimov

TČ: Trestné činy celkem, rozdíl Třeboň o 141 událostí méně nežli Pelhřimov

Na závěr pro srovnání připojuji graf, kdy se na zajišťování a evidování trestné činnosti podílí pouze obvodní oddělení Policie ČR Třeboň a srovnávám ho s výskytem a evidencí trestné činnosti vykazované obvodním oddělením Policie ČR Pelhřimov.

Graf č. 6 Porovnání statistik Policie ČR Třeboň a Policie Pelhřimov v roce 2015



Nápad: Celkem výskyt události, rozdíl Třeboň o 397 událostí méně nežli Pelhřimov

ČJ: Čísla jednací celkem, rozdíl Třeboň o 90 událostí více nežli Pelhřimov

PŘ: Přestupky celkem, rozdíl Třeboň o 346 událostí méně nežli Pelhřimov

TČ: Trestné činy celkem, rozdíl Třeboň o 141 událostí méně nežli Pelhřimov

Z porovnání jednotlivých grafů je vidět, že v Třeboni působením městské policie vedle Policie ČR dochází k zastížení více událostí, než působením samotné Policie ČR v Pelhřimově. Pokud vezmeme jen nápad Policie ČR, více událostí vykazuje Pelhřimov.

Město Třeboň má evidováno celkem 8 840 stálých obyvatel, kdy se naproti tomu město Pelhřimov může pochlubit počtem takřka dvojnásobným, a to celkem 16 269 stálých obyvatel. Avšak město Pelhřimov, jakožto „město rekordů a kuriozit“ má počet obyvatel takřka neměnný, naproti tomu město Třeboň svůj počet obyvatel v období letních prázdnin takřka zdvojnásobí. Nejedná se samozřejmě o počet stálých obyvatel ale o turismus. V letním období na samosprávném území města Třeboň dochází ke značnému nárůstu a evidování protiprávních skutečností. Z tohoto důvodu si trůfám tvrdit, že srovnání města Pelhřimov, jakožto okresního města, je možné s městem menšího typu, jako je právě Třeboň. Pro srovnání objasněnosti dále uvádím, že město Pelhřimov eviduje k roku 2015 procento objasněnosti cca 62 %. Naproti tomu město Třeboň disponuje procentem objasněnosti pro rok 2015 cca 63 %. Tato hodnota je také v obou městech srovnatelná.

5 Použitý kvantitativní dotazník

K provedení výzkumu jsem se rozhodl použít kvantitativní formu dotazníku, a to z důvodu jeho rozsáhlejšího pojetí a zachycení názoru více občanů, než při jeho kvalitativní verzi, která by v tomto případě byla dle mého názoru a vzhledem k povaze požadovaného výzkumu méně efektivní. Mezi respondenty bylo umístěno celkem 200 kompletních dotazníků, kdy bylo navraceno celkem 186 vyplněných dotazníků. Dotazníky byly rovnoměrně rozděleny mezi obyvatelstvo obou měst. Pro doplnění zjišťovaných informací jsem o vyplnění dotazníku požádal také příslušníky obvodních oddělení Policie ČR v Třeboni a Pelhřimově.

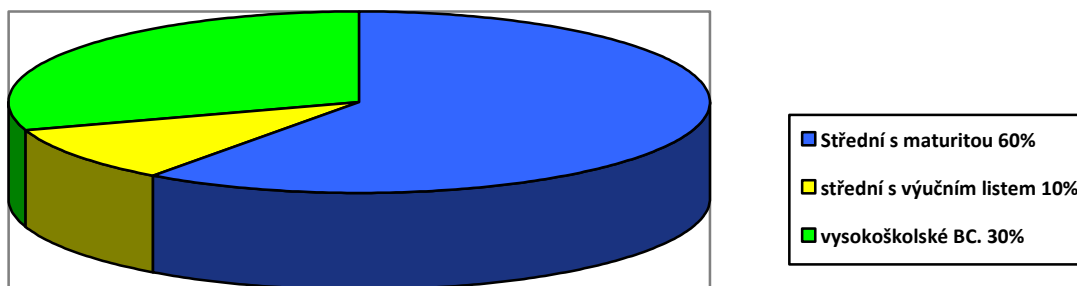
Formulář dotazníku, který byl respondentům rozdaný, je v příloze č. 2.

5.1 Zjištění z dotazníků

V dotaznících byla uvedena otázka na věk dotazovaných osob ve formě bodů do 15 let, 15 až 25 let, 25 až 50 let, 50 až 70 let, 70 let a více. Tato otázka plnila význam k posouzení životních zkušeností v návaznosti na ostatní otázky. Vyhodnocením této otázky bylo zjištěno, že odpovídající jsou převážně ve věkové skupině populace v rozmezí 25 až 50 let.

Jedna z následujících otázek byla zaměřena na nejvyšší dosažené vzdělání odpovídajících, a to z důvodu zjištění vzdělanosti testovaných subjektů. Ukázalo se, že převážná většina dotázaných subjektů, celkem 60 % má střední vzdělání, zakončené maturitní zkouškou, dalších 10 % subjektů dokončila střední vzdělání s výučním listem a 30 % dotazovaných subjektů disponuje vysokoškolským vzděláním s titulem Bc.

Graf č. 7 Vzdělanost dotazovaných subjektů

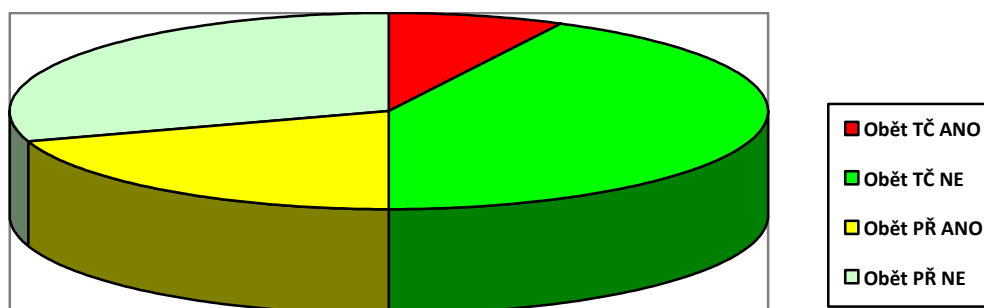


Graf č. 7 Vzdělanost dotazovaných subjektů

Dále byla položena otázka zaměřující se na majetkové poměry dotazovaných osob, z důvodu zjištění v jaké společenské vrstvě se konkrétní subjekt pohybuje. Výsledkem této otázky bylo zjištění, že 90 % dotázaných pochází ze střední vrstvy populace ČR, kdy 50 % dotázaných má měsíční příjem 13 000 Kč až 20 000 Kč a 40 % dotázaných 20 000 Kč až 40 000 Kč. Zbytek dotázaného obyvatelstva patřil mezi chudší vrstvy, disponoval měsíčním příjmem 8 000 Kč až 13 000 Kč (5 %), resp. příjmem jen do 8 000 Kč (5 %).

Následovaly stěžejní otázky dotazníku, které se týkaly převážně veřejného pořádku a bezpečnosti. Jednalo se o otázky typu „stal/a jste se obětí trestného činu/přestupku?“, na kterou 15 % dotázaných subjektů odpovědělo, že se stalo obětí trestného činu, a 40 % dotázaných subjektů se stalo obětí přestupku.

Graf č. 8 Oběti přestupků / trestných činů

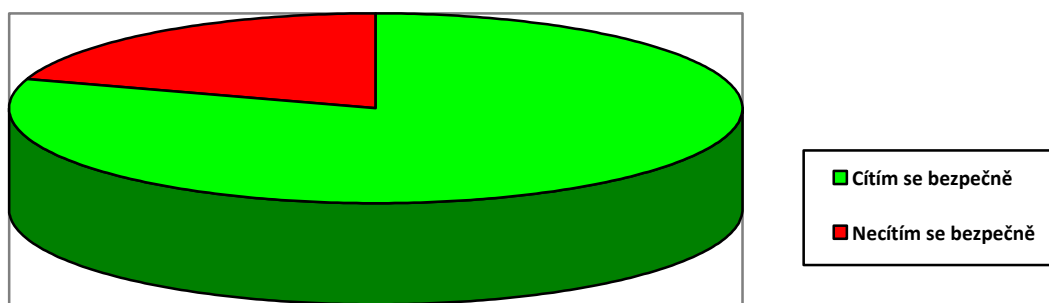


Graf č. 8 Oběti přestupků / trestných činů

Na otázku, zda se dotazovaný cítí být omezen přítomností městského kamerového systému, odpovědělo 100 % dotázaných subjektů negativně, tedy že se necítí být tímto systémem omezováni. Graf pro tuto odpověď zde z pochopitelných důvodů neuvádím.

Otázka „Cítíte se ve svém městě bezpečně?“ měla v případě negativní odpovědi ještě podotázku, proč se respondent necítí bezpečně. Na tuto otázku 80 % dotázaných osob uvedlo, že ano, že se cítí bezpečně. Zbýlých 20 % osob uvedlo, že nikoli, a to z různých důvodů. Mezi tyto důvody patří zejména špatná osobní zkušenost, kdy byl dotazovaný např. napaden nebo okraden. V dotaznících byly jako další důvody uvedeny např. (cituji) „bezdomovci apod.“, „z důvodu romských lidí“, „z důvodu nepřizpůsobivých obyvatel“ a další podobné odpovědi. Na těchto odpovědích mně zaujalo, že se jednalo zejména o respondenty z řad obyvatel Třeboně, kde se osoby bez domova (tedy žijící na ulici) téměř nevyskytují, rovněž obyvatel romské národnosti nebo obyvatel nepřizpůsobivých zde žije minimum a policie ať městská či republiková s nimi nemá žádné problémy.

Graf č. 9 „Cítíte se bezpečně?“



Graf č. 9 "Cítíte se bezpečně?"

5.2 Vyhodnocení dotazníku

Pelhřimov

Vyhodnocením dotazníků vyplněných respondenty z města Pelhřimov bylo zjištěno, že se v tomto městě občané i policisté cítí převážně bezpečně. Nikdo z dotázaných neuvedl jako odpověď na otázku „Cítíte se ve svém městě bezpečně?“ známku 5, tedy že se zde necítí vůbec bezpečně. Při porovnání odpovědí občanů a policistů není velký rozdíl v hodnocení bezpečnosti života ve městě. Bezpečnostní situace je v odpovědích z řad příslušníků Policie ČR hodnocena na velice dobré úrovni, a to celkovou průměrnou známkou 1,8. Civilní obyvatelstvo hodnotilo bezpečnostní situaci o něco málo negativněji, a to celkovou průměrnou známkou 2,0.

Na otázku „Jak byste zlepšil/a bezpečnostní situaci ve svém městě?“ odpovídali příslušníci Policie ČR převážně tak, že by uvítali zvýšení počtu kamer městského kamerového systému, a dále odpovědi ukazovaly na problematiku přílišné administrativní zátěže a byrokracii v práci policie a tudíž méně času pro výkon služby mezi civilním obyvatelstvem v ulicích.

Občané na stejnou výše uvedenou otázku odpovídali nejčastěji, že by situaci zlepšilo zavedení Městské policie a nasazení většího počtu policistů do ulic.

Třeboň

Vyhodnocením dotazníků vyplněných respondenty z města Třeboně bylo zjištěno, že se v tomto městě občané i policisté cítí převážně bezpečně. Nikdo z dotázaných neuvedl jako odpověď na otázku „Cítíte se ve svém městě bezpečně?“ známku 5, tedy že se zde

necítí vůbec bezpečně. Respondenti z řad příslušníků Policie ČR hodnotí bezpečnostní situaci ve městě svého působení celkovou průměrnou známkou 3,0. Civilní obyvatelstvo Třeboně naproti tomu hodnotí bezpečnostní situaci ve městě o něco pozitivněji, a to průměrnou známkou 2,4.

Na otázku „Jak byste zlepšil/a bezpečnostní situaci ve svém městě?“ odpovídali policisté především zvýšením dohledu příslušníků Policie ČR nad veřejným pořádkem v ulicích a dále zlepšení kvality kamerového záznamu. Na výše uvedenou otázku odpovídali obyvatelé tak, že by uvítali zvýšení počtu kamer městského kamerového systému v problematických lokalitách, větší pohyb či více hlídek Policie ČR a strážníků Městské policie v ulicích města. Občané také viděli možnost zlepšení bezpečnosti preventivním působením, např. přednášky u žáků škol.

V celkovém shrnutí výsledků dotazníkového šetření se dotazovaní obyvatelé obou měst stejně jako příslušníci policie cítí ve svém městě, resp. ve městě svého působení, spíše bezpečně. Respondenti z obou měst pro zvýšení bezpečnosti a veřejného pořádku navrhuje rozšíření městského kamerového systému a větší nasazení policistů v ulicích.

III ZÁVĚR

Ve své bakalářské práci jsem se zabýval otázkou ochrany obyvatelstva, veřejným pořádkem obecně a konkrétně bezpečností ve dvou městech, a to v Třeboni a Pelhřimově. Po prostudování teoretických a zákonných podkladů jsem sestavil dotazník určený pro terénní šetření mezi obyvateli těchto měst a také mezi příslušníky policie, kteří v těchto městech vykonávají službu. Z veřejně dostupných zdrojů jsem vybral statistiky činnosti obvodních oddělení Policie ČR a městské policie a zjištěné porovnal s výsledky dotazníkového šetření.

Porovnáním výsledků v části výslednosti a statistik obvodního oddělení Policie ČR Třeboň a obvodního oddělení Policie ČR Pelhřimov jsem dospěl k výsledku, že při srovnání veškerého nápadu města Třeboň (tedy policie ČR i městské policie) má město Třeboň větší nápad protiprávního jednání než město Pelhřimov (o více než 1100 případů). Z tohoto srovnání se město Pelhřimov jeví jako bezpečnější. Je třeba ale poukázat na skutečnost, že město Pelhřimov nemá zřízený institut Městské policie. Pokud porovnáám statistiku činnosti policie Pelhřimov pouze s činností policie města Třeboně bez nápadu protiprávního jednání vykazovaného činností městské policie Třeboň, dostanu výsledek opačný. Nápad protiprávní činnosti je v tomto případě o téměř 400 případů vyšší u města Pelhřimov.

Mezi vykazovanými činnostmi v obou městech výrazně převažují přestupky, které jsou zpravidla řešené blokově, ať už se jedná o přestupky v dopravě, přestupky proti městské vyhlášce či přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Nejzávažnější porušování veřejného pořádku je spatřováno v trestných činech, v tomto údaji je za rok 2015 evidováno Policií ČR Pelhřimov o 141 případ více než Policií ČR Třeboň. Procento objasněnosti v těchto dvou městech je pro tento rok rovněž srovnatelné, kdy činí pro Třeboň cca 63 % a pro Pelhřimov téměř 62 %. Z tohoto důvodu jsem přesvědčen o skutečnosti, že obě města jsou srovnatelně bezpečná či nebezpečná, podle uvážení každého občana subjektivně.

Pro zjištění subjektivního citění obyvatel obou měst v otázce bezpečnosti jsem vypracoval kvantitativní dotazník, kterým jsem u vzorku občanů zjistil pocit jejich vlastní bezpečnosti ve městě, ve kterém žijí, a rovněž shromáždil návrhy ke zlepšení bezpečnostní situace a veřejného pořádku. Stejný dotazník zodpověděli rovněž policisté z obou měst.

Výzkumem mezi civilním obyvatelstvem obou měst a policisty obvodního oddělení obou měst provedeným formou kvantitativního dotazníku bylo zjištěno, že policisté města Pelhřimov se cítí ve svém městě bezpečněji než civilní obyvatelstvo, a to tak, že v průměru hodnotí bezpečnostní situaci známkou 1,8 a civilní obyvatelstvo známkou 2,0. (bodování jako ve škole). Zatímco obyvatelé města Třeboně z řad policistů hodnotí bezpečnostní situaci v průměru známkou 3,0 a civilní obyvatelstvo v průměru známkou 2,4 (bodováno jako ve škole). Závěrem lze tedy říct, že veškeré dotázané obyvatelstvo se cítí bezpečněji na území města Pelhřimov. Důvody, proč se občané necítí být bezpeční ve svém městě, které oslovení respondenti uváděli, byly často velmi obecného charakteru bez ohledu na existenci reálného nebezpečí.

Při zpracování své bakalářské práce jsem se na základě zjištění z dostupných statistik a vyplněných dotazníků zabýval také otázkou, jak by bylo možné zlepšit bezpečnostní situaci a ochranu obyvatel v šetřených městech. Vzhledem ke skutečnosti, že žádný z oslovených respondentů se necítí být omezován na svých právech přítomností kamerového systému, a také z odpovědí dotázaných policistů k možnostem zlepšení situace vyvozují, že pro zvýšení bezpečnosti a veřejného pořádku v obou městech, může sehrát důležitou roli kamerový systém.

Ze své praxe se domnívám, že samotných kamer je v obou městech osazen dostatek, ale jako slabina se jeví způsob jejich využívání. Přínosem pro bezpečnostní situaci by bylo zřízení stálého pracovníka, zaměstnance městského úřadu, nebo městské policie, který by byl vyškolen k ovládání městského kamerového systému. Tento pracovník by dohlížel nad veřejným pořádkem prostřednictvím kamer a zabýval by se pouze touto činností. Tento pracovník by nahradil dle mého názoru ne zcela adekvátní automatický provoz kamerového systému, který pouze opisuje smyčku předem nastavených kružnic a dochází tak ke znefunkčnění nebo ke zničení záznamu, který by jinak mohl napomoci při objasnění přestupků a trestných činů. Zároveň by pracovník dohledu nad kamerovým systémem byl napojen na stálou službu Policie ČR nebo na dispečink Městské policie a v případě, kdy by zjistil porušení veřejného pořádku zachyceného kamerami, by mohla být policejní hlídka ihned vyslána na místo. Tak by se zvýšila celková bezpečnostní situace a také objasňenost protiprávního jednání.

Použitá literatura

DALECKÝ, Jan, Zdeněk CHMELA a David ZÁMEK. *Základy právní úpravy činnosti služby pořádkové policie: Police of the Czech Republic : pomáhat a chránit*. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. ISBN 978-80-7251-315-4.

DVOŘÁČEK, Zdeněk. *Právní základy veřejného pořádku: (vybrané kapitoly)*. 2. vyd. Praha: Armex, 2007. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. ISBN 978-80-86795-51-5.

JELÍNEK, Jiří a kol. *TRESTNÍ ZÁKONÍK A TRESTNÍ ŘÁD s poznámkami a judikaturou A PŘEDPISY SOUVISEJÍCÍ*. Praha: Linde, 2007. ISBN 80-7201-675-4.

KUDLIČKA, Luboš a Milan PŘADKA. *Ohledání místa činu*. Brno: VPŠ a SPŠ MV v Holešově – pracoviště Brno, 2013.

NOVÁKOVÁ, Jaroslava, Oldřich KRULÍK a Radek BUREŠ. *Úvod do bezpečnosti a krizového řízení I.: mimořádné události, jejich členění a negativní dopady na základní funkce státu*. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. ISBN 978-80-7251-343-7.

Obce, kraje, hl. m. Praha; Úředníci obcí a krajů; Obecní policie: podle stavu k 16. 2. 2015. Ostrava: Sagit, 2015. Úplné znění. ISBN 978-80-7488-105-3.

PIKNA, Bohumil. *Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v evropském právu: (oblast policejní a justiční spolupráce): vysokoškolská právnická učebnice. 4., doprac., konsolidované vyd. Praha: Linde, 2007. Vysokoškolské učebnice (Linde). ISBN 978-80-7201-686-0.*

ŠTĚCHOVÁ, Markéta, Marina LUPTÁKOVÁ a Bedřiška KOPOLDOVÁ. *Bezdomovectví a bezdomovci z pohledu kriminologie: závěrečná zpráva*. Vyd. 1. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2008. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 978-80-7338-069-4.

Trestní předpisy: Přestupky; Výkon trestu a výkon vazby; Probační a mediační služba: podle stavu k 23. 5. 2001. Ostrava: Sagit, 2001. Úplné znění. ISBN 80-720-8241-8.

Úplné znění zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky: Úplné znění zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Vyd. 2. Praha: Armex, 2009. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-86795-75-1.

VOKUŠ, Jiří. *Policie České republiky: Police of the Czech Republic: pomáhat a chránit*. 2. vyd. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2010. ISBN 978-80-254-7701-4.

Internetové zdroje

Iuridictum Encyklopedie o právu [online]. [cit. 2016-02-28]. Dostupné z:

http://iuridictum.pecina.cz/w/Ve%C5%99ejn%C3%BD_po%C5%99%C3%A1dek

Epravo.cz [online]. [cit. 2016-02-28]. Dostupné z:

<http://www.epravo.cz/top/clanky/centralni-evidence-prestupku-99548.html>

Občanský monitoring [online]. [cit. 2016-02-28]. Dostupné z:

<http://obcanskymonitoring.cz/?p=3343>

NALUS: Vyhledávání rozhodnutí Ústavního soudu České republiky [online]. [cit. 2016-03-09]. Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=PI-41-04>

Strážníci.com [online]. [cit. 2016-02-28]. Dostupné z:

<http://www.straznici.com/stanoviska-mvcr/stanovisko-mvcr-k-op/>

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky: Sněmovní tisky [online]. 2014 [cit. 2016-03-02]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=368&CT1=0>

Policie České republiky [online]. [cit. 2016-03-03]. Dostupné z:

<http://www.policie.cz/clanek/eticky-kodex-policie-ceske-republiky.aspx>

Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. [cit. 2016-03-03]. Dostupné z:

<http://www.hzscr.cz/web-krizove-rizeni.aspx>

Beck online Start [online]. [cit. 2016-02-15]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=onrf6mjzhe4f6mjrgawtc>

Policista.cz [online]. [cit. 2016-02-15]. Dostupné z: <http://www.policista.cz/wiki/9/>

Zákony pro lidi.cz [online]. [cit. 2016-02-15]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/>

Zákony

ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdější předpisů

zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších zákonů

zákon č. 141/1961 Sb., Trestní řád, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,

zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 283/1991Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníku bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů,

zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů,

zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

Přílohy

1. Podklad pro zadání Bakalářské práce do STAGU
2. Formulář použitého kvantitativního dotazníku